

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na doma:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejeman mesečno . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat „ 15 „
 za trikrat „ 13 „
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2 v.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Na višku svetovne vojne.

Če kdaj od začetka svetovne vojne, se opazovalcu danes vsiljuje čustvo, da stojimo na višku velike borbe, ki odloči o zmagi enega in porazu drugega. Začel se je ta kritični štadij z odločitvijo Bolgarije, ki je na eni strani dovedla do sporazuma s Turčijo, na drugi pa do splošne mobilizacije, katere namen je jasen. Kajti v nasprotju z osrednjima velesilama, ki sta doslej z mečem, in sicer odločno zmagovito, zarisavali svojo voljo na liste zgodovine, ki so sedaj odprti za največje svetovne dogodke, je ententa na mnogih straneh skušala voditi vojno v glavnem z diplomacijo. Niti, ki so se pletle pri tem s kramarsko pretkanostjo, so se sedaj z odločitvijo Bolgarije raztrgale, in četverosporazumu tudi ne bo drugega ostalo, nego staviti končno svojo usodo zgolj na meč, ki doslej pač ni bil njegova najmočnejša stran.

Tej železno mu vsiljeni nui in preprčanosti se je četverosporazum očividno pokoril, ko se je začela sedaj že izjalovljena ruska protiofenziva in pa skoraj istočasno že dolgo pripravljana ofenziva Angležev in Francozov na zapadu, ki so jo Rusi tako hrepeneče pričakovali. Po odločitvi Bolgarije se je moral četverosporazum pač kolikor le mogoče počutiti, da prehitel prodor na jugovzhodu. Pa tega še vedno ni storil iz zgolj vojaških razlogov, marveč še enkrat — navada je pač železna srca — namenom, da bi vsled odločitve Bolgarije tako težko razočarana diplomacija v zadnjem trenutku napela zadnje, že skoro obupne sile in z mrzlično naglico nastopila za to, da spravi Grško na stran četverosporazuma, Rumunijo kolikor mogoče priveže in kar se tiče Bolgarije, napravi zadnji poizkus, da, če je sploh mogoče omaje njene sklepe. S tem se pojasnjujejo tudi vesti, ki so se pojavile v listih obenem s poizkušnim ruskim odporom v Volinju in pa ofenzivo na zapadu, da namreč četverosporazum izkrea čete v Solunu.

Vojna svetovna napetost stoji tedaj tačas na najvišji višini, morda se je trenutok že nekoliko nagnila navzdol, ker volinjski prodor in zapadna ofenziva nista prinesla onega, česar se je od nju pričakovalo. Čisto gotovo in očividno je predvsem izjalovljenje volinjskega prodora. Severno od Dubna je cela ruska fronta v umikanju in vse pridobitve so bile samo začasne in so sedaj izgubljene. Kratkotrajne pridobitve generala Ewertha proti generalu Mackensenu ob Oginskem kanalu so že zopet in popolnoma in docela izravnanje. In na severu je ogrožen Dvinsk in Hindenburgovo železno prodiranje napreduje.

Kar se pa tiče s strašnimi žrtvami započete nove ofenzive naših sovražnikov na zapadnem bojišču, ni doslej še prav nič izpremenila splošnega strategičnega položaja. Da, v znanih nevtralnih listih inozemstva, kakor n. pr. v »Berner Bundo«, se neprikrito izraža mnenje, da se že sedaj, ko po celotodenski največji ofenzivi naših sovražnikov na zapadu niti francosko uradno poročilo ne more javiti drugega nego osvojitve nekaterih zapuščenih postojank, za katerimi se še-le začne železni odporni naval, — vidi, da se bo cela ofenziva kljub največjim žrtvam brez učinka izjalovila. Pripomniti treba, da je poročevalec »Berner Bunda« že mesece natančno proučeval razmere na zapadnem bojišču in posebno že pred meseci zgrajene nemške postojanke. Sicer pa dovolj jasno govori dejstvo, da je nemška fronta, izvzemši nekaj predpostojank, kljub teden dni trajajoči luti ofenzivi še docela neomajana in stoji trdneje kakor kdaj prej. To dejstvo je silno tolažljivo, kajti vedeti treba, da tvega Francija v tem orjaškem boju, ki divja od flanderske obale do Vogezov in ki se je najsilnejše razbesnel pri Lille in v Champagni, zadnjega moža, Anglija pa vse, kar je mogla nabrati

med svojimi belimi in temnopoltimi podaniki, pri čemur se uveljavlja tudi večmesečno delo neizmernih topov, tovarna na Angleškem, Francoskem in v Ameriki. Če je pri vsem tem nemški vrhovni poveljnik v Champagni tako navdušen nad zadržanjem svoje arma, de, da vzklíkne: »Naši ljudje se sijajno drže; srce se človeku širi veselja in hvalečnosti v stiku s temi možmi«, potem to le potrjuje mnenje nevtralnega »Berner Bunda«, čegar vojaški strokovnjak Stegemann se doslej v svojih sodba še ni nikdar bistveno zmotil. Tožbe angleških listov nad morjem krvi — cele brigade so bile uničene — odvarjajo tudi glede bodočega poteka ofenzive strahovite vidike krvnih žrtv. Naval proti Dardanelam se je kljub

vsem novim silnim naporom docela izjalovil, in Italija stoji po četrletni vojni strategično istotam kakor meseca maja. K temu pride dejstvo, da stoji gospodarsko-finančna moč Nemčije in Avstro-Ogrske, gotova svoje sile, trdno in neomajno, dočim vlada v Rusiji in Italiji največja finančna stiska in morata Francija in Anglija iskati milijardnih posojil v Ameriki.

Če je v glavnih stvareh tako, potem ne bo nihče pričakoval rešilnega čudeža v Solunu ali Dedeagaču, marveč se more opravičeno soditi, da bo razsodnost kralja Konstantina zmagala nad pustolovjem neizpreobrnjivega Krečana Venizelosa. Vsekakor stoji tačas končno veljavna odločitev na ostrini noža.

nuli teden podredili vrhovnemu poveljstvu, ostanke civilnih oblasti so premestili za enkrat v Kijev.

KUROPATKIN — POVELJNIK GRENA-DIRJEV.

Kodanj. Po petrograjskih poročilih je odklonil Kuropatkin ponudbo, da bi prevzel poveljstvo v središču pod generalom Ewersom. Kuropatkinu poverijo zdaj najbrže varstvo Petrograda.

Petrograd, 1. oktobra. (Kor. ur.) General Kuropatkin je imenovan za načelnika grenadirskega zbora.

D' AMADE PRI CARJU.

Petrogra, 1. oktobra. (Kor. ur.) Včera je došlo iz Francije v carski glavni stan vojaško posebno poslanstvo z divizijskim generalom d' Amade na čelu. Car je sprejel generala d' Amade in ga povabil na dvorni obed.

MORATORIJ PODALJSAN.

Petrograd, 1. oktobra. (Kor. urad.) Z ukazom carja se je podaljšal moratorij za eno leto.

GOREMIKIN PROTI SKLICANJU DUME.

Berlin. Odposlancem liberalnih poslancev dume je izjavil Goremin, da je pripravljen na boj proti liberalni struji in da ne namerava dume sklicati.

DIKTATURA ALI REVOLUCIJA?

Kodanj, 1. oktobra. Sedaj končano zborovanje zemstev v Moskvi je sprejelo celo vrsto resolucij, objavo katerih je pa cenzura časopisju prepovedala. Boj med političnimi strujami Rusije dobiva vedno ostrejšo obliko. Vedno jasneje se kaže, da drvi sedanji položaj nasproti diktaturi ali pa nasproti revoluciji.

KDAJ PRIČAKUJEJO RUSI KONCA VOJSKE.

Kodanj. »Novo Vreme« poroča: Voditelj nadzorstva ruskih državnih računov Haritonov je ukazal, naj se vodijo računi in proračuni tako, kakor da bo trajala vojska še celo leto 1916.

RUSKE BEGUNCE POSILJAJO V SIBIRIJO.

Kodanj. Staroruska zveza mest ceni, da znaša število vojnih beguncev 12 milijonov ljudi. Vlada je odredila, naj takoj vse, ki nimajo uradno potrjenega potovalnega šmota, odženo v Sibirijo. Uradno se potrjuje, da je skoraj vse prebivalstvo zbežalo iz gubernij Kovno, Suvalki in Ljublin, polovica prebivalcev je pobežala iz gubernij Radom in Varšava, del prebivalstva e pobežnil iz gubernij Plock in Holm.

Napredovanje v Volhiniji. — Odbiti ruski napadi med Smorgonom in Višnevom. — Septembra ujetih 96.000 Rusov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. oktobra. Uradno se razglša:

V vzhodni Galiciji se ni nič posebnega godilo. Pri Novem Aleksinjecu se je že izjalovil nek ruski napadalni poizkus v ognju naše artiljerije, ko so ga šele pripravljali. Ob lkvu in v volhinjskem trdnjanskem ozemlju se ni izpremenil položaj. Ob potoku Kormin so zavezniki zopet pridobili na prostoru. Odbiti so bili ruski protinapadi. Ob nekem takem sunku je pet avstrijskih eskadronov ujelo dva sovražna častnika in 400 mož in zaplenilo eno strojno puško. V zadnjih dveh dneh bojevanja je bilo v tem prostoru 10 sovražnih častnikov in 2400 mož ujetih.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. oktobra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Hindenburga.

Zahodno od Dvinskega pri Grendseu je bila vzeta z naskokom nadaljna postojanka sovražnika. V bojih vzhodno od Madziola kakor tudi na bojni črti pri Smorgonu in pri Višnevu so se izjalovili ruski napadi s težkimi izgubami za sovražnika. Vojna skupina je ujela včeraj 1360 Rusov.

Vojna skupina generalfeld-maršala princa Leopolda Bavarskega.

Sovražnik ponavlja svoje brezuspešne delne napade. Vsi sunki so odbiti. V naših rokah je ostalo 6 častnikov, 494 mož in 6 strojnih pušk.

Vojna skupina generalfeld-maršala pl. Mackensena.

Položaj je neizpremenjen.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Naš napad napreduje. Število ujetnikov po nemških četah na vzhodu in višina ostalega plena znaša: 421 častnikov, 95 tisoč 464 mož, 37 topov, 298 strojnih pušk, 1 letalo.

Vrhovno vojno vodstvo.

OD POČETKA PRODIRANJA V MAJNIKU DO ZDAJ 1.138.000 RUSOV UJETIH.

Berlin. Po poročilih nemškega in avstrijskega generalnega štaba so ujeli zavezniki v bojih meseca septembra 124.000 Rusov, katerih število se je od majnika prodiranja dalje povišalo na 1.138.000 mož.

BOJI OB BESARBSKI MEJI.

Črnovice, 1. oktobra. Ob besarbski fronti so hoteli Rusi v sredo zjutraj vreči nazaj naše tamošnje čete. Od 6. zjutraj do 11. dopoldne so trikrat naskočili, pa so jih naši vedno z lahkoto odbili. Ruske izgube so velike. En oddelek Rusov smo ujeli.

Črnovice, 1. oktobra. Na celi fronti severovzhodne Bukovine in ob besarbski meji se vrše artiljerijski boji. Naša artilje-

rija je 26. in 29. septembra posebno uspešno obstreljevala rusko postojanko in prisilila več sovražnih baterij, da so umolknile. V skrajnem kotu bukovinske meje se je zadnje dni opazovalo premikanje močnejših sovražnih čet.

NAŠI USPEHI V VOLHINJI V NEVTRALNI LUČI.

Stockholm, 1. oktobra. »Dagblad« piše: Avstrijske čete so v Volhiniji dosegle lep uspeh. Luck je zopet v njihovih rokah. Pod takimi razmerami se ne more posrečiti ruski sunek proti Kovlu, da bi padli za hrbet Mackensenovi armadi.

NAPAD NA DVINSK.

Davos »Temps« poroča iz Petrograda: Nemci krepko nastopajo proti Dvinsku, kar dokazuje, da bi radi Dvinsk hitro zavzeli, ker hočejo prehiteti ruske armade pri Svjencani. Če se jim to posreči, je ruska črta zopet predrt.

RUSI OJAČILI RIGO.

Haag. »Daily Express« poroča: Rusi so zdaj tako ojačili Rigo, da Nemci najbrže ne bodo tvegali frontalnega napada.

USPEH CARJEVE OFENZIVE.

Stockholm, 1. oktobra. Iz Petrograda se poroča: Vsi petrograjski časopisi pripravljajo na možnost nadaljnega ruskega umikanja. Lepaki po petrograjskih kolidorih naznanjajo, da je osebni promet proti Revalu, Balitsch-Portu in Minsku zopet ustavljen. Volhinjsko gubernijo so mi-

Brezuspešni italijanski napadi na Mrzli vrh in tolminsko območje.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. oktobra. Uradno se razglša:

Na tirolski in na koroški bojni črti so bili včeraj le boji s topovi. Že javljene sunki na naše utrjene črte zahodno od Bomaševskega jarka so odbili vrli naši solnograški strelci. Italijani so včeraj zjutraj z močnimi silami trikrat brezuspešno napadli Mrzli vrh in njegove strmine na jugu. Njih izgube ob tej priliki so bile zelo težke. Večkrat so bili, kakor vedno, odbiti napadalni poizkusi na posamezne točke tolminskega območja.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Prestolonaslednik na južnozahodni bojni črti.

Dunaj, 1. oktobra. (K. u.) Generalni major nadvojvoda prestolonaslednik Karel Franc Jožef je, kakor se je že poročalo, na cesarjevo povelje 17. septembra odpotoval na naše južnozahodno bojišče. Prve dni je potoval po Tirolski. Prestolonaslednik si je ogledal ozemlje prelaza Tonale, trdnjavi Trident in Riva, visoki planoti Vielgereuth in La-

fraun kakor tudi Kreuzberg; povsod si je ogledal postojanke naših čet.

Prestolonaslednik je odpotoval nato na Koroško. S svojim posetom je nadvojvoda odlikoval tiste čete, ki so se bile udeležile uspešnih bojev na Findenškofelu. Ob tej priliki mu je bil predstavljen desetinik Stückler c. in kr. 7. pešpolka, ki se je s svojo poizvedovalno stražo dveh mož bojeval z Italijani več ur in je zadala straža sovražniku 40 mrtvih in do 100 ranjencev. Nadvojvoda Karol Franc Jožef je z dejanju primernim govorom pripel lastnoročno na prvi hrabrega podčastnika zlato in srebrno hrabrostno svetinjo prvega razreda.

Dne 23. septembra se je pripeljal prestolonaslednik v ozemlje ob Soči, kjer si je ogledal bodoči dan tiste armadne dele, ki se ob goriškem območju in na Dobrdomski planoti že štiri mesece v junaškem boju upirajo vsem italijanskim napadom.

Nadvojvoda je večkrat izrazil svojo veselo zadovoljnost, ker so predstavljene mu čete krasno izgledale in marsikateremu junaku je izročil pošteno zaslužen odlikovanje. Med svojim bi-

vanjem na visoki planoti se je peljal nadvojvoda tudi v Trst, kjer je obiskal namestnika barona pl. Fries-Skene. Zadnji dan, ko je bival na južnozahodni bojni črti, se je podal nadvojvoda k mornarici v Pulj in se je, ko je še prej obiskal v avtomobilu vzhodno istrsko obal, dne 27. septembra zvečer pripeljal v Volosko.

Dne 28. septembra zjutraj je došel prestolonaslednik na Dunaj, da cesarju poroča o tem, kar je videl.

Naš prestolonaslednik v Trstu.

Trst. (K. u.) Nadvojvoda prestolonaslednik Karol Franc Jožef je pred kratkim obiskal v spremstvu armadnega poveljnika generala pehote pl. Borovića mesto Trst. Ko se je izvedelo o prestolonaslednikovem dohodu, se je zbrala na cestah velika množica ljudi, ki je prestolonaslednika povsod živahno pozdravljala. Pred namestniško palačo so sprejeli prestolonaslednika namestnik baron pl. Fries-Skene, mestni poveljnik generalmajor pl. Wasserthal, policijski predsednik dr. pl. Manussi in za mesto Trst namestniški svetovalec pl. Krekich. Ko je prestolonaslednik med obiskom pri ženi namestnika, baronici Fries, stopil z namestnikom na velik mostovž palače, ga je množica, zbrana na Glavnem trgu in na obrežju, živahno pozdravljala. Prestolonaslednik se je ponovno zahvaljeval za ovacijo. Med vožnjo po mestu so najživahnejše pozdravljali prestolonaslednika in sipali cvetlice v njegov avtomobil. Mesto je v kratkem času razobesilo zastave. Z mestne hiše so plapolale močnejše črno-rumene zastave, tudi ladje v pristanišču so razobesile zastave. Nadvojvoda prestolonaslednik se je peljal nato z namestnikom v Miramar. Predno je odpotoval, je prestolonaslednik še enkrat izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad tem, kar je videl in osobito za posebno prisrčen pozdrav vseh krogov v mestu, ki so dokazali lojalnost domačega tržaškega prebivalstva. Iz tržaškega »Narodnega doma« je povodom bivanja prestolonaslednika v Trstu poleg cesarske vihrala tudi slovenska trobojnica.

Prestolonaslednik nagovoril slovenskega vojaka.

»Slovenski Gospodar« poroča: Črnovojnik Fran Ogrin piše dne 25. septembra: »Zadnje dni je došel na italijansko bojišče naš bodoči cesar, nadvojvoda Karel Franc Ferdinand. Od naše stotnije sem bil tudi jaz poslan z odposlanstvom, da se poklonimo visokemu gostu, ko je nadziral naše čete. Prestolonaslednik je med drugimi tudi še mene nagovoril sledeče: »Kako dolgo se že bojujete?« — »Od začetka vojske, c. in kr. Visokost.« — »Odkod ste doma?« — »Iz Spodnje Štajerske.« — »Torej ste Slovenec.« — »Da, c. in kr. Visokost.« — »Bravo, bravo!« In potrkal me je smehljaje po ramah.

Slovenska hrabrost in neustrašenost.

Z italijanskega bojišča se nam piše: Pred dnevi so se zopet poprijeli Italijani po raznih krajih, a so jo povsod še prav pošteno skupili. Posebno po naših hribovcih so bili italijanski polki čisto uničeni. Ob tej priliki je bilo več mož odlikovanih, med njimi tudi narednik Anton Perkovič od hribovkega polka. Bil je odlikovan vsled hrabrega, neustrašenega in vztrajnega obnašanja s srebnim svetinjo prvega razreda. Narednik Anton Perkovič je značajan mož, doma od Sv. Florijana ob Boču pri Rogatcu. Čast in spoštovanje vsem slovenskim junakom na bojnem polju.

Pred Gorico.

Profesor Lovrič piše »Našemu Jedinstvu« dne 21. septembra:

15. t. m. so besneli italijanski topovi proti odseku M. d. z B. Ponoči je kakor običajno sledil pehotni napad, ki je bil istotako kakor običajno odbit. Naslednji dan so obrnili ogenj proti M. s. M. in zaman poskušali, da bi se približali našim strelskim jarkom. Ne gre jim od rok, pa je vun!

17. t. m. je bilo zanimivejše. Najprej sta jim pobesneli dve bateriji proti našim motorjem pri P. Ob nesrečni uri zanje. Naš ogenj jih je hitro prisilil k molku, eno baterijo jim je pa raznesla eksplozija.

Iste dne je naša pehota izrinila sovražnika iz strelskih jarkov pri G.

Naši so nekako izvovali, v katerih hišah na vzhodnem obronku K. se nahajajo višji italijanski štabi. Pustili smo visoko gospodo, da je legla k počitku in se zazibala v sladko spanje. Pozno v noči strašno zagrmelo naše smrtno cevi in prebude gospodo! Iz dalje so se slišali njihovi kliki na pomoč, iz česar se je dalo sklepati, da so visoki gospodje poskakali iz postelj kakor nori in začeli v vsi naglici upravljati skupaj svoje stvari.

Isto noč se je priplazilo nekoliko sovražnih oddelkov do naše postojanke na M. s. M., kjer so bili prejšnji dan junaško

odbiti in potolčeni. Vidi se: »Idi im se neče, al jest nešto što ih naprijed kreće! A bodi že kakorkoli, gotovo je, da so bili vsi ti italijanski oddelki — polovljeni! V ujeništvu je padlo 125 mož in 4 častniki 156. italijanskega pešpolka.

18. t. m. je začel bobnati tudi naš stric (30.5 cm top). To ti ječi v zraku, kakor bi vraga polil s čebrom blagoslovljene vode! Ta pošast je po pripovedovanju laških ujetnikov in ranjencev strah in trepet Italijanov, kar verujem, četudi bi mi tega ne bili pravili. Saj sem tolikokrat poleg njega, ko ima opaliti izdajalce: Ako ne odpreš ust, preden izbruhne svoj jeziklen drob, ti iz ušes brizgne kri, da ti Bog pomaga!

Striček je tudi to pot, kakor vedno, dobro izvršil svoj posel: Prizadejal je sovražniku strašnih izgub in ga prisilil, da je z vso naglico izpraznil strelske jarko pri P.

× × ×

22. september.

V rokah imam krasno pohvalo, s katero je pred nekaj časom general Nähring obsul batalon našega Turudije. Glasi se:

»Batalon... je bil za šest dni dodeljen moji brigadi v odseku P. V tem kratkem času je junaški batalon krvavo odbil 5 sovražnih navalov in na poseben način sodeloval pri ponovni osvojitvi po sovražniku zavzete postojanke.

Izvrstni poveljnik tega bataljona, major Turudija, ki je pred napadom z izredno spretnostjo osebno vodi artiljerijski ogenj, se je zopet izkazal kot krepak voditelj, junač in poseben vojak.

Radosnega srca izražam tem povodom poveljniku, vsem častnikom in moštvu tega krasnega bataljona za njihova junaška dela pod mojim poveljstvom najiskrenejšo zahvalo in neomejeno priznanje ter klidem iz srca: Bog in sreča junaška!

Novo laško prodiranje.

Genf. »Tribuna« poroča: Na celi italijanski bojni črti se pripravljajo na novo, veliko ofenzivo sporazumno s stratežnimi dogovori generalov Cadorna in Joffre.

Izpremembra v italijanskem vrhovnem vodstvu?

Monakovo. »München - Augburger Abendzeitung« poroča s strani, ki je z italijanskim veleposlanikom v Petrogradu v tesnem stiku, da računajo na to, da prevzame v kratkem vrhovno poveljstvo laške armade general Porro.

»Benedetto Brin«.

Lugano. (K. u.) Zakaj se je razletela oklopica »Benedetto Brin«, še ni znano. Od častnikov so ostali živi le častniki pri strojih in zdravniki. Ker je morje plitvo, so nekaj lahkih topov že izvlekli iz morja. Upajo, da rešijo tudi težke topove.

Novi minister laške mornarice.

Lugano. (K. u.) Podadmiral Kamilo Korfi je bil imenovan za mornariškega ministra. Kralju je prisegel zvestobo v glavnem stanu. Podadmiral Korfi je bil rojen l. 1860. v Rimu in je zaslovel, da je energičen.

Tudi Italija zapre švicarske meje.

Curich. Trdi se, da namerava tudi Italija zapreti mejo proti Švici in sicer le glede na brzozjavke. Uradne brzozjavke in poročila časopisju bodo dopuščeni.

Bela volnena obleka za italijanske vojake.

Lugano. Ravnatelj izkopenin na Paladinu, profesor pl. Bon, ki se je vrnil z obiska na alpski bojni črti, poziva v listih Italijane, naj pošljejo v Alpah se vojskujočim vojakom belo volneno obleko, da ne bodo vidni v snegu.

Zaničevani Gjolitti.

Lugano, 1. oktobra. »Secolo« prinaša sledečo vest: Včeraj bi morali v Palermu spustiti v morje nov parnik. Ta parnik bi se moral imenovati »Gjolitti«, pa so ga radi dogodkov zadnjih mesecev prekrstili v »Citta di Trieste«. Pa s tem stvar še ni bila končana. Ladja je nenadoma odpovedala, vsled česar so morali celo slavnost preložiti.

Ruggero Timotei padel.

Tržaški časnikar in avstrijski dezertar Ruggero Timotei je padel v zadnjih bojih ob Soči. Kot časnikar se je podpisaval »Fauro« (bil je tudi sotrudnik lista »Idea Nazionale«) in italijanskim listom v kraljestvu je bilo dovoljeno javiti njegovo smrt edino pod tem imenom.

Proklamacija d'Annunzia.

V Trident je vrget le dni nek laški letalec proklamacija d'Annunzia v 21 izvodah na spomin na 21 italijanskih »mučnikov«, ki so bili svoječasno ustreljeni v gradu Buon Consiglio.

Italijanski državni dolg.

Lugano, 1. oktobra. Meseca julija in avgusta je narasel italijanski državni dolg za celih 1600 milijonov lir.

Razpoloženje na Italijanskem.

Neka iz Rima dospela oseba je izjavila nasproti bernskemu dopisniku »Berliner Tageblatt«, da se je začelo italijanskemu ljudstvu počasi svitati in da kljub vsem vladnim besedam spoznava, da je bilo prevarjeno. V ljudskem razpoloženju se oglašajo — maček. Začelo je vreti. Mala trgovina in mala industrija sta v brezupnem položaju, brezposelnost narašča. Po-

licijsvo in vohunstvo bohotno rasteta, nihče se ne čuti varnega pred njima.

Internacije v Italiji.

Dunaj, 1. oktobra. V Palermo je došlo moštvo od Italijanov zaplenjenega avstrijskega trgovskega parnika »Franc August«, katero so po poročilih listov internirali na Sardinijo.

„Ta vesela“ od polentarjev,

ki jo je zložil vojak Vid Ambrožič, in je bila sprejeta preteklo sredo v »Vojaško številko« »Slov.«, je tako ugajala, da je dobila takoj skladatelja. Še isti večer jo je zakrožil in obenem zapisal v sekiricah naš prijatelj. Danes jo pošiljamo v razvedrilo vsem, ki imajo pevske grle, zlasti pa na-

šim vrlim pevcem-vojakom ter brambovcem na italijanskem bojišču. Napev je umerjen in zaokrožen v narodnem duhu. Ostal bo v ušesih po prvem poizkusu vsakemu, ki ima količjak pevskega posluha. Prepričani smo, da se bo prikupljiva popevčica povsod udomačila. Lejte jo:

A, a, a, zdaj urca je prišla.¹

¹ Napev je v II. tenorju; poje se lahko tudi poltona nižje.

E, e, e,
tam bratje nam žive:
mi jih mor'no odrešiti,
tujga jarma oprostiti;
skup, kar duha po polenti
vsi k Ital'ji iredenti,
e, e, e,
vsi bratje in sestre!

I, i, i,
mi smo polentarji;
naš Vittór Emanuele
nam je strogo dal povelje:
»Lepe kraje ima Sciao,
marš in mu razbijte glave.«
i, i, i,
mi k' smo polentarji!

O, o, o,
pa to ni prav lahko;
maledetto Sciao! noče
umakniti se od Soče;
zbita naša je butica,
naša pa še ni Gorica;
o, o, o,
to ni tako lahko!

U, u, u,
mi gremo kar domu;
naš Vittór Emanuele
sam naj z vragom vojsko pelje;
in D'Annunzio in Salandra,
ki najrajši zadaj vandra,
u, u, u,
mi gremo pa domu!

¹ Maledeto Sciao (izg. Ščavo) — tako kolnejo Italijani Slovane.

Velika bitka na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 1. oktobra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Zahodno bojišče.

Sovražni monitorji so brezuspešno obstreljevali okolico pri Lombardsyde in Middelkerke. Naši protinapadi severno od Loosa so ob ljuti sovražni obrambi napredovali dalje. Nekaj ujetnikov, dve strojni puški in en metalec min je padel v naše roke. Izjalovili so se poizkusi Francozov, da bi bili pridobili vzhodno od Soucheza in severno od Neuville na prostoru.

Novega napada Angleži včeraj niso poizkušali.

V Champagni se je izjalovil z močnimi silami podvzeti sovražni napad vzhodno od Auberive. Ravnotako brezuspešni so ostali vsi francoski napadi v pokrajini severozahodno od Massiges, ki so se jih bili udeležili deli 7 različnih divizij. Število ujetnikov od napadov v Champagni se je povišalo na 104 častnike in 7019 mož. Uspešne razstrelbe min so poškodovale francosko postojanko pri Vauquis. Francoski letalci so metali bombe v Hemin-Lietard, ubitih je bilo zato 8 francoskih meščanov. Na naši strani ni bilo nobenih izgub.

Najvišje vojno vodstvo.

Frenchova poročila izostala.

Rotterdam, 1. oktobra. »Courant« poroča iz Londona: Ker so izostala Frenchova uradna poročila, se splošno

sodi, da se je angleška ofenziva ustavila.

Boji v Champagni.

»Vossische Ztg.« poroča iz velikega glavnega stana: Boji v Champagni se nadaljujejo, vendar se zdi, da napadalna sila sovražnika popušča. Na nobeni točki se mu ne posreči doseči nadaljne uspehe. Ob hrabrosti naših čet so se izjalovile vse z znatnimi silami zastavljene operacije.

Francoski ranjenci o bojih v Champagni.

Berlin. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: Reuter poroča: V Pariz dohajajo zdaj prvi ranjenci iz bojev v Champagni, ki poročajo o uspehu velike ofenzive. Napad so pričele črne polomalne čete. Ljudje so drli nevedrljivo do utrd, kjer so napadli. Njih general je padel, a ljudje so nasakovali z neutrudljivo silo, in ko je bila vzeta prva črta, je prihitelo več nemških skupin, ki so se nahajale v naprej potisnjenih položajih. Napad je bil tako ljut, da so morali prvič zopet nastopiti konjeniki pod povelvom generala Baratiera.

Francozi in Angleži napadli na zahodu Rusije.

Stockholm. Poročila iz zanesljivih virov trde, da so izvedli Francozi napad na zahodu z ozirom na ruski ultimatum, katerega je prinesel finančni minister Bark v Pariz. Rusija je obvestila francosko vladu, da če ostanejo franco-

sko-angleške sile še dalje nedelavne, bo hodila Rusija lastna pota.

Bitka pri Arrasu.

Genf, 30. septembra. Iz Havra se poroča: Francozi so pri Arrasu šestkrat napadli po skoraj 30urni artiljerijski pripravi. Nameravali so osvojiti Lenser cesto. Poveljeval jim je general Petain. Pri Souchezu in Neuville so se ravno tako ljuto bili kakor pri Arrasu. V zbiralnih jarkih so stale pripravljene štiri divizije. Kljub najmočnejšemu ognju niso mogli napadati čet dovolj daleč naprej potisniti. Dva kosa jarkov sta padla francoskim četam v roke, a so jih morali ponoči od 24. na 25. zopet izprazniti. Izgube so znatne. V ognju so stali vojaki letnika 1916.

Balkanska kuhinja.

Najzanimivejša izjava zadnjih dni je gotovo ona državnega tajnika Edv. Greya v angleški zbornici. Iz nje je razvidno stališče Anglije do balkanskih dogodkov. »Anglija,« pravi Grey, »ne sovraži Bolgarije, nego goji tradicionalne svoje simpatije do bolgarskega naroda. Dokler se Bolgarija ne postavi na stran sovražnikov Anglije in njenih zaveznikov, ne more biti niti govora o tem, da bi britski vpliv ali britske čete sovražno nastopile v Bolgariji. Dokler Bolgarija ni sovražna, toliko časa ne bodo prekinjene prijateljske vezi. Če pa bi bila posledica mobilizacije ta, da bi prestopila Bolgarija na stran naših nasprotnikov, potem smo pripravljeni svojim prijateljem na Balkanu tako priskočiti na pomoč, kakor jim najbolje koristi, v sporazumu z našimi zavezniki brez pridržka in brezpogojno. Mi se seveda domenjujemo s svojimi zavezniki o položaju, in jaz upam, da je moje naziranje i vaše.

Naša politika hoče dovesti do sporazuma med balkanskimi državami, po katerem bi bila zagotovljena njihova nezavisnost in sijajna bodočnost in ki bo utemeljen v teritorialni in politični enotnosti sorodnih narodov. Da se doseže tak sporazum, smo spoznali, da je treba izpolniti vse upravičene zahteve balkanskih držav.

Preobrat svetovne vojske.

Genf. Polkovnik Secretan izvaja v »Gazette de Lausanne« glede na prodiranje na zahodu: Težave, s katerimi se mora boriti napadalec, so strašne. Napredovati je zato mogoče le skrajno počasi. Traja lahko mesece podobno dogodka na ruskem bojišču, a dovede lahko do odločitve. Povsod so zato razburjeni po prvih francoskih uspehih. Čakajo nas tragični tedni, izvaja, ki jih še povečavajo zmede na Balkanu. Svetovna vojska je stopila v nov oddelek in lahko še pred zimo dovede do dogodkov, ki si jih ne moremo predstavljati.

Ententa bo pomagala.

London, 1. oktobra. »Daily Chronicle« poroča iz Aten: Včeraj zvečer so sporočili poslaniški zavezniki grški vladi, da so njihove države pripravljene takoj izkrcati z artiljerijo opremljene čete, če bi se izvršil napad na Srbijo in Grčijo. Sporočili so tudi, da bodo Grčijo podpirali z vsemi denarnimi sredstvi.

Genf, 1. oktobra. »Münch. N. N.« poročajo iz Genfa, da se francoski vladni listi pečajo v vprašanju, če bo privolila grška vlada brezpogojno, da izkrca ententa svoje čete v Solun. »Temps« in »Petit Parisien« sta optimista.

Napori entente.

Pariz, 27. septembra. »Journal« poroča, da je ententa sklenila za vsak slučaj zagotoviti makedonsko železnico, ki vodi iz Soluna do ruske meje, ne glede na to, če hočeta Grčija in Rumunija prevzeti jamstvo za prevoz. Po »Petit Parisien«, »Echo de Paris« in »Matin« se da sklepati, da hočejo zavezniki najprej v obliki odločnega ultimata za zelo kratek rok zahtevati od Bolgarije, da takoj demobilizira. Istočasno hoče ententa podati noto Rumuniji in Grčiji, da se je ententa odločila odposlati Srbiji pomoč na balkanski polotok. Na ta način bi naj Rumunija in Grčija takoj mobilizirali proti Bolgarski in Avstro-Ogrski. Pri tem se sodi, da Grčija samo čaka na pritisk od strani entente, da bi udarila na Bolgarijo. Ententa hoče izkrcati toliko čet, da bi bil uspeh zagotovljen. Računa se, da potrebuje Bolgarija še dva tedna, predno popolnoma zaključi mobilizacijo in razpoložitev čet ob srbski meji. Medtem bi ententa izkrcala svoje čete kjerkoli na balkanski obali. Mesto za to je še tajno. — O pomoči Italije vlada še molk. General Cherfils je v »Echo de Paris« že izračunal, da se bo razvila ob donavi velikanska fronta in da se tu odloči potek svetovne vojske, ker da osrednje oblasti ne bodo kos taki fronti.

Lugano, 1. oktobra. Milanski listi poročajo: V ruskih krogih pričakujejo od napovedanega izkrcanja čet v Solunu ugoden vpliv na bolgarsko vlado, ki se bo morda še premislila neposredno pred zadnjim korakom. Za Solun določene čete bodo vzete četam, ki so zbrane na Malti in v Egiptu. Ekspedicije se udeležijo tudi en italijanski kor. O ruskih četah ni še nič gotovega. (Govori se o armadi 450.000 mož. Op. ur.)

Izjava bolgarske vlade.

Sofija, 1. oktobra. »Ag. Tel. Bulgare« poroča: Nasproti vsem napačnim in zelo tendenčnim poročilom v inozemskih listih o položaju v Bolgariji smo pooblaščen na formalni način dementirati, da bi bili došli v Sofijo nemški častniki, ki naj bi prevzeli železniško upravo ali vojno vodstvo; dalje neko izjavo Radoslavova, po kateri bi Bolgarija dobivala od Nemčije za dobo vojske redno vsak mesec 50 milijonov frankov; dalje številne aretacije in nemire itd. V Sofiji je samo en nemški častnik, namreč vojaški ataše.

Napram trditvam nekaterih listov, da Radoslavov kabinet ni poklican voditi usodo Bolgarije, ker da nima večine za seboj, moramo pripomniti, da v parlamentarni državi, kakršna je nedvomno Bolgarija, ne bi mogla ostati pri krmilu vlada, katere ne bi v sobranju podpirala zadostna večina. Tako pa vodi državne posle že nad dve leti Radoslavov kabinet. Njegovo stališče ni bilo nikoli omajano. Poleg tega pa nima njegova politika za nikogar nič izzivajočega. Bolgarija se doslej ni oddaljila od oborožene nevtralnosti in čuditi se je napadom, ki jih vodi del inozemskega časopisja proti ukrepom bolgarske vlade.

Nič več upa.

Kodanj, 1. oktobra. »Rječ« piše: Tištim pariškim vestem, ki pravijo, da bo Bolgarija vendarle prestopila na stran četverosporazuma, se v Rusiji ne verjame nič več. Vse vesti, ki dohajajo od bolgarske meje, pričajo vse kaj drugega: da je Bolgarija odločno za to, da stori zadnji korak, t. j. da se spopade s Srbijo.

Nota Bolgariji.

Kristijanija, 1. oktobra. »Morgenblatt« poroča iz Londona: Verbalna nota četverosporazuma za Bolgarijo leži v zunanem ministrstvu že dogotovljena. Najkasneje v začetku pri-

hodnjega tedna jo poslaniki izroče v Sofiji. Po vsebini bo enaka pozivu z določenim rokom. Grey je dolgo konferiral s srbskim, ruskim in francoskim poslanikom. Italijanskega poslanika že osem dni ni v Londonu.

Bolgari ne smejo zapustiti Francije.

Kodanj, 1. oktobra. Iz Pariza se poroča, da je francoska vlada prepovedala Bolgarom, ki se nahajajo na Francoskem, zapustiti Francijo.

Berlin-Dunaj-Sofija-Carigrad.

Curij, 1. oktobra. »Corr. dela Sera« pravi: V poučenih krogih se vzdržuje trditev, da vlada med Sofijo, Carigradom, Dunajem in Berlinom tajno sporazumljenje. Že nekaj dni ne dovoljuje bolgarska vlada izdajanja potnih listov v inozemstvo.

Genadijev vstopi v parlament.

Berlin, 1. oktobra. »Tageblatt« poroča iz Sofije: Tu se resno trdi, da vstopi Genadijev v kabinet kot minister brez portfelja.

Vesti o kabinetni krizi.

Pariz, 1. oktobra. »Ag. Havas« poroča iz Sofije, da sta odstopila bolgarski finančni in trgovinski minister. Vzrok da so različna mnenja. Pravi vzrok pa je neednost med njima in Radoslavom o politiki vsled energičnega nastopa Grčije. Kralj je poklical v avdienco rusofilnega Malinova, kateremu da je poveril sestavo novega kabineta.

Radoslavov živja neomajano zaupanje kralja Ferdinanda.

Dunaj, 1. oktobra. (Kor. ur.) »Jugoslovanska korespondenca« prav odločno dementira vest pariške »Agence Havas«, da je bolgarski kralj Ferdinand bivšemu ministrskemu predsedniku Malinovu ponudil sestavo kabineta. Ministrski predsednik Radoslavov živja slejkoprej popolno zaupanje kralja Ferdinanda.

Nova imenovanja trgov v Sofiji.

Sofija, 30. septembra. Mestni svet je sklenil, da imenuje glavne mestne trge z imeni Berlin, Dunaj in Budimpešta.

Položaj v Srbiji.

Sofija, 30. septembra. Iz Küstendila se poroča, da prihajajo semkaj neprenehoma Bolgari v popolni vojaški opravi, ki so ušli iz srbske vojske. Uskoki pravijo, da je položaj v Srbiji nad vse žalosten.

Ovacije in demonstracije v Sofiji.

Dunaj. (Kor. ur.) »Südslavische Korrespondenz« poroča iz Sofije: Pred avstrijskim in nemškim poslaništvom so bile ovacije. Skupine dijakov so z avstrijskimi, nemškimi in z bolgarskimi zastavami korakale po mestu. Prepevali so domoljubne pesmi. Pred avstrijskim in nemškim konzulatom so se manifestanti ustavili in pozdravljali Avstrijo in Nemčijo. Pred srbskim konzulatom so peli demonstranti priljubljeno koračnico. »Zvezni roparji«, Manifestantom je občinstvo živahno pritrjevalo. Demonstracije so bile mirne in dostojne.

Rumunija se pripravlja.

Hamburg, 1. oktobra. Iz New-Yorka se poroča: Rumunska vlada je naročila v Združenih državah velike množine vojnega materiala.

Proti Srbiji.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 1. oktobra. Uradno se razglaš:

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

RUSKI VOJNI MATERIAL ZA SRBIJO.

Rotterdam, 1. oktobra. »Maasbode« poroča iz Londona: Kakor poroča neka brzojavka lista »Daily Express«, so Rusi pred kratkim poslali Srbiji po Donavi 4 parnike in 16 tovornih čolnov polnih vojnega materiala, topov in municije.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 30. septembra. (Kor. urad.) Turški glavni stan obvešča:

Bojna črta ob Iraku.

Ponoči od 25. na 26. septembra so naši naprej potisnjeni oddelki presenetili sovražne bojne sile, ki so se bile izkrcale pod varstvom topničark severno od Korne in so jim zadale resne izgube. Bodoči dan zvečer smo vzdržavali presenetljiv artiljerijski ogenj, sovražnik ni odgovarjal nanj. Število sovražnih izgub ni znano, a

opazovali smo, da so pometali Angleži izdatno število mrtvih vojakov in konj v reko.

Dne 27. septembra dopoldne je pod vzel sovražnik prodiranje z svežimi četami, pripeljanimi s topničarkami, da ojačijo prvo črto. Bitka je trajala z nezmanjšano ljutostjo do večera, a opisano sovražno prodiranje se je popolnoma izjalovilo po zaslugi vztrajnih naših naprej potisnjenih oddelkov, ki so se tri- do štirikrat močnejšemu sovražniku ljuto upirali.

Sestreljeno je bilo neko sovražno letalo. Zažgali smo dalje 25 sovražnih jadrnic, ki so vozile strelivo in pratež. Ujeli smo nek brzozjavni oddelek, ki se je nahajal na krovu neke ladje. Tudi na tej bojni črti so uporabljali Angleži dum-dum-kroglice in dušljive pline.

Kavkaška bojna črta.

Ob nekem spopadu na desnem krilu naših poizvedovalnih oddelkov z neko stotnijo sovražnih jezdecov so bili zadnji prisiljeni, da so nam prepustili enega podčastnika in več vojakov kot ujetnikov.

Bojna črta ob Dardanelah.

Dne 29. septembra je obstreljeval so vražnik pri Anaforti zaman naše postojanke z artiljerijo na vodi in na suhem. Naši artiljeristi so namerili ogenj na neko sovražno havbico in jo prisilili, da je umolknila in so uničili neko sovražno postojanko strojnih pušk. Pri Ari Burnu s presledki boj artiljerije. Pri Sedil-Bahru je razstrelil sovražnik na našem desnem krilu mino, ki ni učinkovala.

VOJAŠKA ORGANIZACIJA TURČIJE KONČANA.

London. »Daily Telegraph« poroča iz Rima: Goltz-paša se je vrnil iz Carigrada v Bukarešt, odtod je odpotoval v Berlin. Častniki, ki so ga spremljali, so izjavili, da Nemci v Turčiji nimajo nobenega dela več.

ŽELEZNIŠKA ZVEZA CARIGRAD—EGIPT.

Berlin. »Daily Mail« poroča: Pod vodstvom Meiszner-paše grade novo železnico k egiptovski meji. Dne 9. avgusta se je pripeljala prva lokomotiva do roba egiptovske puščave.

Razna poročila.

MIROVNO GIBANJE.

Genf. Francoski listi zopet beležijo govorico, da odpotuje Bryan te dni v Evropo, kjer hoče posredovati v mirovnem smislu.

VELIKE POBUNE INDIJSKIH ČET.

Carigrad. Iz Bagdada se poroča: Upri se je 8. mohamedanski in 10. indijski polk. Ob nastopu angleških čet se je vnel ljut boj, v katerem je padlo 12.000 Angležev, med njimi dva majorja. Mrtvih in ranjenih je štel 8. polk 900, 10. polk 200.

Dnevne novice.

+ Cenjene naročnike, katerim smo pred par dnevi poslali položnice za obnovo naročnine, nujno prosimo, naj se jih poslužijo v najkrajšem času. Prosimo pa obenem, naj se te položnice ne porabljajo v druge namene, kot so določene, torej ne za darove, ne za druge časopise, ampak samo za »Slovenca«. S tem namreč ni nič pomagano, ako se prečrta natisnjena beseda »Slovenec« in zapiše kaj drugega, ker sitnosti in mnogo pisanja in iskanja s tem ni odstranjeno. Prosimo torej, pošljite kmalu in edino le za »Slovenca«.

+ Razširjanje neresničnih vestí. V nekaterih gorenjskih krajih, zlasti v selški in poljanski, menda tudi v gorenjopoljanski dolini so se zadnje dni razširjale vesti, da bo morebiti treba dele nekaterih teh in drugih dolin od prebivalstva izprazniti (evakuirati), da se naredi prostor za prezimovanje vojaštva. Po informacijah od edino merodajne strani, t. j. od poveljstva južne armade, so pa vse te vesti, ki so del prebivalstva po nepotrebnem razburile, popolnoma neresnične. Armadno poveljstvo niti ne misli na tako odredbo, za katero ni niti najmanjšega povoda in kranjsko prebivalstvo bo tudi pozimi mirno ostalo na svojih domovih.

+ Odlikovanja. Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 32. dom. p. Gustav Jessernigg. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik 12. dom. p. Emil Brischnik. Najvišje pohvalno priznanje je dobil ritmojster 5. dom. ul. p. Guido Casagrande. Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: naredniki: Valentin Cerer, Franc Trček in Franc Belič, vsi trije pri 27. črnovojniškem pp.; rač. podčastnik 27. črnovoj. pp. Josip Peršak. Srebrn zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovod. 26. dom. p. Simon Koren, pri 26. divizijskem telefonskem oddelku. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili infanterist 35. dom. p. Logar Anton; rez. kadet Stelc Břeti-

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem prebriskost, da je nadvse ljubljena soproga in predobra mamica, gospa

Ljudmila Barl

soproga strojevodje c. kr. drž. žel.

v petek ob pol 7. uri zvečer po dolgotrajni mučni bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 36 let mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne se vrši jutri v nedeljo ob 4. uri popoldne iz vile „Ljudmila“ pod Rožnikom na pokopališče k sv. Križu.

Blag ji spomin!

Ljubljana, 2 oktobra 1915.

Rudolf Barl,
soprog.

Rudolf, Emil, Vilbald,
Ljudmila,
otroci.

Zahvala. 2003

Povodom nenadne smrti našega nad vse ljubljenega soproga, očeta, tasta in strica

Franca Bavčar

gostilničarja posestnika in podžupana v Šturiji.

izkazana je bila blagemu pokojniku ob njega poslednji poti od soobčanov in prijateljev z njih veliko udeležbo vsa ljubezen do pokojnika. Za vso izkazano naklonjenost od strani slav. županstva Šturije in podaritev krasnega venca po istem, izrekamo temu kakor tudi prečastiti duhovščini in vsem udeležencem in prijateljem tem potom našo najudanejšo zahvalo.

ŠTURJE, 26. septembra 1915.

Bavčar Jožefa soproga, Pani, Juti, Adele, hčere. Kromer Josip c. kr. orožniški stražmojster. Batić Jurko c. kr. ognjičar.

Mesto posebnega obvestila.

OREHOVA DREVESA

se kupijo v vsaki množini. P. Angel, Ljubljana, Hradskega vas 46. Žele se ponudbe tudi od trgovcev. Posredovalci dobe dobro provizijo. 1947

Trgovski pomočnik

špecerijske stroke, dober detalist, priden zanesljiv in trezen sprejme se takoj in pod ugodnimi pogoji trg. firma

J. Kušlan, Kranj (Gorenjsko).

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v Idriji posreduje pisarnam in trgovinam, ki bi potrebovale

tipkarič

veščih tudi slovenske in nemške stenografije ter imajo nekoliko pisarniške prakse. Več po dogovoru. 1934 3

Sprejme se takoj zanesljiv

hlapec

vojašine prost, z dežele. Plača po dogovoru. Ivan Ogrin, Laverca pri Ljubljani.

Proda se par

konj (kobili)

3 1/2 leta stare, visoke 15 1/2, sive barve. Kje, pove uprava lista pod št. 1970, če se pošlje znamka za odgovor. 1970

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Mihael Kastner.

Dobro ohranjen

automobil

s 4 sedeži se radi odpotovanja takoj in po nizki ceni proda. Natančneje pove g. Marinšek 1975 Novi Vodmat, trač. Jezeršek.

VOLNO

ovčjo, oprano in neoprano, kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem potnika osebno prevzeti. Veletrgovina R. STERMECKI, Celje št. 20, Štajersko. 1921

Trgovina specerije

in delikatese v Zagrebu, lepo urejena, 25 let obstoječa na dobrem mestu, plinova in električna razsvetljava proda se takoj zaradi odhoda k vojaštvu. — Poblizje „Postrestante Zagreb 1 (glavna pošta) pod šifro „Srečna trgovina in blago“. 1992

Trgovski pomočnik,

vešč železnine se sprejme pod ugodnimi pogoji. Kje pove upravništvo tega lista pod št. 1972, ako se pošlje znamka za odgovor.

100 litrov zdrave domače pijače,

osvežujoče, dobre in teko gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za ananas, jabolčni, grenadine, malinove, poprove meše, malin, katelece, pomerančni, dišeča perla, vijanjeve. Ta pijača se lahko poleti zadrživa hladna, pozimi pa vroča mesto ruuma in žganja. Skaziti se ne more. Snovi s natančnim navodilom stanejo K 4.50 franco po povzetju. Na 5 takih porcij dam eno povrhu. Za gospodarstva, tovarne, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavce ta pijača osveži in ne upijani, v sled česar ne izgube nič na svoji delazmožnosti.

Jan Grollich, drogerija „Pri angelu“, Brno 643, Morava. 1351

Trgovski pomočnik

se sprejme v trgovini z mešanim blagom. Friderik Homann, Radovljica. 1998

Izurjena šivilja

oblek in perila ter samostojna

KUHARICA

želi primerne službe. Ponudbe na upravništvo „SLOVENCA“ pod št. 1988.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v modno trgovino

Peter Sterk, Ljubljana, Stari trg 18.

Spreten

brivski pomočnik

se pod jako ugodnimi pogoji takoj sprejme pri

O. Fettich-Frankheim v Ljubljani.

Sprejmejo se:

1990

hlapec h konjem

oženjen, dobra plača, prosto stanovanje s kurjavo in delom vrta; več

močnih delavcev

plača K 3—; polodrasli

fantje za lažja dela po K 2-20 na dan;

priprosta poštena

deklica z dobro pisavo in dobro računarica za trgovino.

Ponudbe na upravo lista pod št. 1999.

5 vinarjev

stane dopisnica, potom katere izvolite zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami, obsegajoč bogato izbero pripravnih predmetov za vsakdanjo rabo in darila; cenik se pošlje vsakomu zastoj in poštne prosto.

Prva tovarna ur JAN. KONRAD c. in kr. dvorni založnik, Brilix št. 1223 (Češko)

Pristne nikeln. žepne ure po 4 20 K, 5— K, V srebru 8.40 K, 9.50 K. Nikeln budika 2.90 K, ure s kukavico 7.85 K, ure z nihalom 9— K. Pošilja se po povzetju. — Neugajajoče se zamena ali denar nazaj.

Mazilo
za
lase

proti izpadanju las

se dobi v drogeriji »Adria« nasproti glavne pošte in v trafiki A. Križaj v Sp. Šiški pri cerkvi. I lonček stane K 3. 2002

Pozor! Vse blago Pozor!

kakor tudi čevlje, dokler kaj v zalogi, brez zvišanja po stari ceni.

Tudi zalogo nagrobnih vencev s trakovi in napisi.

Prosim, prepričajte se! 1574

Uljudno se priporoča trdka

K. WIDMAYER, pri »Solnce«, za vodo.

Odda se

1000 vreč

Ponudbe na upravo lista pod »Vreče« 1993.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu, posebnic obiskovalcem živinskega sejma v Kamniku vlijudno naznanjam, da sem

s 1. oktobrom prevzela

obče znano

gostilno pri „vinski trti“

(Wivoda) v Kamniku.

Točila se bodo pristna vina, stari jabolčnjak, sveže pivo itd. — Za mnogo-brojni obisk se priporočam

Mici Kussmann,
gostilničarka.

Tovarna dobavlja

razkuževalno belo

pralno milo

v sodih po K 68— za 100 kg od Dunaja.

Vzorci na zahtevo.

Dobro vpeljan

1993

zastopnik

se išče.

Prijazne ponudbe, če možno v nemščini, pod „Zelo ceno 1993“ na upravo „Slovenca“.

V prihodnjih dneh bode razpisano, kakor je pričakovati

III. avstrijsko vojno posojilo.

Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani sprejema

že sedaj predprijave na to posojilo in daje vsa tozadevna pojasnila.

2006

PETROLEJ

bencin, strojno surovo olje

dobavlja v cisternah in sodih le v celih vagonih trdka 1980

JOS. PICK, GRADEC

Modni salon A. Mildner nasl.

P. BARBORIČ Ljubljana Mesni trg št. 7

priporoča svojo veliko zalogo

1997

kinčanih klobukov, praznih oblik, peres, cvetlic itd. Največja izbira žalnih klobukov.

Popravila točno in ceno. Dobro blago. Najnižje cene.

Tople vojne uniforme

zgotovljene in po meri 2001

JOS. ROJINA, uniformiranje LJUBLJANA, Franca Jožefa c. 3.

Narodnoobrambni Vestnik.

Velika efektna loterija „Slovenske Straže“ v Ljubljani

v podporo revnim otrokom ter vdovam in sirotam padlih vojakov in invalidom.

Ta loterija obsega 1715 dobitkov v skupni vrednosti 20.000 K. Srečka 1 K. Žrebanje nepreklicno dne 26. oktobra t. l. ob 6. uri zvečer.

IGRALNI NAČRT

druge efektne loterije „Slov. Straže“
dovoljene za leto 1915.

Žrebanje se vrši javno 26. oktobra 1915 ob 6. uri zvečer v „Ljudskem domu“ v Ljubljani, Streliška ulica št. 12.

Loterija obsega 1715 dobitkov, in sicer 65 večjih in 1650 postranskih dobitkov. — Dobitki se ne odplačujejo v denarju.

Seznam dobitkov:

Vsak teh dobitkov ima 5 pred-dobitkov in 5 zadobitkov v vrednosti po 20 K	{	1 dobitok v vrednosti	5000 K	
		1 dobitok v vrednosti	1000 K	
		1 dobitok v vrednosti	500 K	
		1 dobitok v vrednosti	300 K	
		1 dobitok v vrednosti	200 K	
to je		50 dobitkov v vrednosti po 20 K . .	1000 K	
Vsak teh dobitkov ima 5 pred-dobitkov in 5 zadobitkov v vrednosti po 10 K	{	10 dobitkov v vrednosti po 100 K . .	1000 K	
		to je	100 dobitkov v vrednosti po 10 K . .	1000 K
Vsak teh dobitkov ima 15 pred-dobitkov in 15 zadobitkov v vrednosti po 5 K	{	50 dobitkov v vrednosti po 50 K . .	2500 K	
		to je	1500 dobitkov v vrednosti po 5 K . .	7500 K
		1715 dobitkov v vrednosti	20000 K	

Žrebanje se vrši v navzočnosti c. kr. notarja na sledeči način:
Postavita se dve srečonosni kolesi, od katerih prvo (I) vsebuje številke 1 do 99 in listič z dvema ničlami (00), drugo (II) pa številke od 1 do 999 in listič s tremi ničlami (000).

Istočasno se dvigneta iz kolesa I in iz kolesa II po ena številka. Ti dve dvignjeni številki tvorita izžrebano številko srečke, in sicer tvorijo številke, dvignjene iz kolesa I, tisočice, številke, dvignjene iz kolesa II, pa stotice, desetice in enice.

N. pr.: Ako se dvigne iz kolesa I številka 30, iz kolesa II pa številka 165, dobimo izžrebano številko srečke 30165.

Ce se iz kolesa I dvigne listič z dvema ničlami (00), iz kolesa II pa številka 625, dobimo številko srečke 625. V slučaju, da sta tako iz kolesa I kakor iz kolesa II dvignjena lističa z (dvema ali tremi) ničlami, dobimo najvišjo številko srečke 100.000. Ako se pripeti slučaj, da se ponovi že izžrebana številka srečke vsled dviga iste številke tako iz kolesa I kakor iz kolesa II — takozvani „dvojni dvig“ — tedaj se smatra številka iz kolesa I kot izžrebana, iz kolesa II se pa dvigne nova številka.

Po vsakem posameznem dvigu se izžrebane številke, ko jih je zabeležil c. kr. notar, vržejo nazaj v isto kolo, iz katerega so bile dvignjene; šele potem se dvigne prihodnja številka. Na ta način se izžreba 65 večjih dobitkov, in sicer tako, da na prvo izžrebano številko odpade dobitok št. 1 itd. do 65. izžrebane številke, na katero odpade dobitok št. 65 seznama dobitkov.

Ako stoji dve ali več izžrebanih števil blizu skupaj, odpade na eno srečko lahko po več pred- in zadobitkov.

Tri dni po žrebanju izide zapisnik izžrebanih srečk in nanje odpadlih dobitkov ter se dopošlje vsem prodajalcem srečk, pri katerih ga lahko kupci srečk pregledajo. — Zapisnik se bo razpošiljal tudi po pošti vsem, ki bodo vposlali naprej 10 vin. v znakah.

Zadeti dobitki se izročajo v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani od 10. novembra 1915 do 10. februarja 1916 proti izročitvi pred žrebanjem plačanih izžrebanih srečk.

Kdor ne bi mogel dobitka niti sam, niti po kom drugem dvigniti, naj na svojo nevarnost in svoje stroške dopošlje srečko, ki je zadela, pisarni „Slovenske Straže“, nakar se mu pošlje odpadli dobitok po pošti ali železnici na njegovo nevarnost in njegove stroške. Loterija ne prevzame v tem slučaju nikake nadaljnje odgovornosti.

Vsi dobitki, ki bi se iz kakršnegakoli razloga ne dvignili do 19. februarja 1916, zapadejo v korist loterije.

Prodajati srečke po višji ceni, kakor je določena, je prepovedano po § 458. kazenskega zakona zoper dohodarstvene prestopke. Prepovedano je tudi narejati ter prodajati nakaznice na dobitke in delne srečke.

Za narod.

Slovinci in Slovenke! Žrebanje velike loterije „Slovenske Straže“ se vrši nepreklicno v torek dne 26. oktobra. Danes Vam pošiljamo igralni načrt. Kdor čita, zakaj se ta loterija vrši in kdor ve, koliko so žrtvovali naši vojaki na bojnih poljih, da nam ohranijo domovino, moral bi imeti kamenito srce, da ne bi kupil srečke. Sve-ta dolžnost nas vseh, ki smo ostali doma, je, da takoj pokupimo vse srečke. Naj ne

bo Slovenca in Slovenke, ki ne bi imela srečke. Prav vsi Slovenci in Slovenke po-magajte pri prodaji in agitaciji za srečke! Načrtujte svoje znanice, da Vam dajo kro-nice za srečke in potem na skupni naslov naročite več srečk skupno. To delo bo-dite dnizana vse prva dolž-nost! Če to delo izvršimo, bomo lahko ponosni na vspeh velike slovenske dobro-delne loterije. Vsak naj se žrtvuje v ta na-men. Z dejanji dokažimo, da razume-mo, da živimo v velikem času!

Kaj boče „Slovenska Straža“ s svojo

veliko loterijo? V teh časih draginje — pa kronice v loterijo? Pravijo: „Obrni vsak vinar devetkrat, preden ga izdaš,“ sedaj pa naj kar sipljemo srebrne kronice in pa one papirnate po dve? Prav imaš ti in prav imajo oni. Le obračaj svoje kronice in obrnil jih boš v namen, katerega hoče doseči „Slovenska Straža“ s svojo loterijo. Naše narodno-obrambno društvo je med vojsko skoro jenjalo delovati, a sedaj kliče na pomoč pri najbolj potrebnem narodno-obrambnem delu. Kajti njena loterija je prirejena v korist tistim našim ljudem, ki

jih je ta vojska najbolj udarila: invalidom, vdovam in sirotam naših padlih junakov. Na bojnem polju so dali za nas zdravje in življenje, vrnilo mi tem junakom in njihovi vdovam in sirotam kar le mogoče največ. Prvo loterijo „Slovenske Straže“ je naše ljudstvo sprejelo z zadovoljstvom, ker so glavne dobitke dobile večinoma revne in potrebne osebe. Za „Slovensko Stražo“ je bilo to glavni dobitok, da je njen loterijski dobitok v vrednosti 5000 K dobila obubožana družina na Notranjskem. Tudi za to drugo loterijo, ki ima tako blag

Dobitki so sledeči:

1 glavni dobitok v vrednosti 5000 K:

kompletna fina oprava za tri sobe in kuhinjo, obstoječa iz spalne oprave, je-dilnice, salonske garniture, glasovirja in kuhinjske oprave ali

4—6½ HP. bencin-motor, mlatilnica z dvakratnim čiščenjem, slamoreznica ali

biserni kinč, obsegajoč: 1 prstan z biserom, 1 par uhanov z biseri, 1 zapestnica z biseri, 1 zlata ura z biseri, 1 lorgnon zlata verižica z biseri, 1 zlat collier z biseri.

1 glavni dobitok v vrednosti 1000 K:

1 glasovir ali 1 vagon sortiranih umetnih gnojil ali 1 garnitura za košnjo (stroj za košnjo, stroj za obračanje, brana).

1 glavni dobitok v vrednosti 500 K:

oprava za spalno sobo za dve osebi ali 1 gepelj z mlatilnico ali 1 stroj za košnjo ali najfinejša zlata ura z dvojnimi okrovom ter zlato verižico.

1 glavni dobitok v vrednosti 300 K:

1 zlata ura z dvojnimi okrovom ter zlato verižico ali 1 slika z okvirom ali mali kosilni stroj.

1 glavni dobitok v vrednosti 200 K:

1 šivalni stroj ali 1 kolo s prostim tekom ali 1 originalna slika z okvirom ali domači kinematograf ali gramofon ali brzoparilnik s stiskačem ali kak umet-niški predmet.

10 dobitkov v vrednosti po 100 K:

2 fini stenski uri, 1 ženska zlata ura z verižico, 3 zlate ure, 1 jeklen plug, 1 slamo-reznica, 1 šivalni stroj, 1 preša za sadje in grozdje ali slike v enaki vrednosti, stroj za robkanje, osipalnik, kultivator i. t. d.

50 dobitkov v vrednosti po 50 K:

5 zlatih verižic, 5 zlatih ženskih ur, 5 salonskih stenskih ur, 5 Omega srebrnih ur z verižico, 2 decimalni tehtniki, 1 stroj za rezanje repe, 1 slamoreznica, 2 fini nastropni svetilki, 2 fini umivalni opravi, 2 čistilnici, 3 garniture srebrnih žlic, vilic in nožev, 10 slik z okvirom, 3 kukala, 2 garnituri za čaj, 2 kavni garnituri i. t. d.

50 dobitkov v vrednosti po 20 K:

posode za čaj, kavo in mleko, srebrne verižice in ure, garnitura srebrnih žlic za kavo, srebrne doze za cigarete, nastavki za pecivo, stroji za rezanje mesa, košare za kruh, aparati za brijenje, stroji za rezance, balanc-tehtnice za 5 kg, namizni nastavki, stenske ure z nihalom, pralne garniture, pisalne priprave, toaletna ogledala, garniture za kadilce, likalniki, slike, okraski, parilniki i. t. d.

100 dobitkov v vrednosti po 10 K:

budilke, nikelnaste ure z verižico, karafine, nastavki za jajca, svečniki, posode za disave, ptičje kletke, mizarska orodja, likalniki, pisalne priprave, stroji za rezanje mesa, ribežnji za zelje, garniture nožev, vilic in žlic, doze za surovo maslo, košarice za kruh, košarice za sadje, garniture za čaj, kavo in mleko, posode za premog, stenske ure, zlati prstani, kadilne mizice, dežniki, palice s srebrnimi ročaji, gnojnični razpršilniki i. t. d.

1500 dobitkov v vrednosti po 5 K:

budilke, srebrne verižice, nikelnaste ure, srebrne zapestnice, košarice za kruh, karafine, ročne svetilke, samovari, skafi, omarice za pisma, posode za kruh, posode za sol, ptičje kletke, laserezni stroji, konjske škarje, stroji za rezanje mesa, mlinčki za kavo, kuhinjske tehtnice, razna vrtna orodja, travniška orodja, mizarska orodja za domačo rabo, likalniki, svetilke, pisalne priprave, okviri za fotografije, pisemski papir, kancelijski papir (po 500 pol), srebrni svinčniki, srebrne oksidirane cevke za smodke, garnitura kavnih žlic (china), doze za sladkor, brilve, denarnice, žepni noži, kadilne garniture, dežniki, palice, vrči za vino, vrči za kavo in čaj, double zavratne verižice i. t. d.

namen, se je zadnje čase razvilo živahnejše zanimanje. Posebno obmejni kraji se oglašajo. Do zbranja, ki se vrši 26. oktobra, imamo semo še nekaj dni. Vsak posameznik in vsaka naša organizacija naj poskrbi s podvojeno vneto in pridnostjo, da bodo tekom tega meseca vse srečke razprodane. Storjeno bo tako veliko domoljubno delo, korist za potrebne bo velika in lep spomin na ta veliki čas trpljenja našega malega naroda. Bog daj vsem srečo pri tej loteriji!

Posnemajte ga! Vrl prijatelj »Slovenske Straže« nam je po poštni nakaznici poslal 20 K. Piše: Poslijte mi takoj 20 srečk »Slovenske Straže«, da jih razdelim med znanke, med katerimi sem nabral denar za srečke. — Posnemajte! Vsak, ki čita te vrstice, naj med svojimi znanci skupno nabere denar za srečke in naj zanje skupno naroči srečke!

Ne odlašajte z naročili na srečke! Ker so slabe pošne zveze, je treba srečke »Slovenske Straže« takoj naročiti, da more pisarna pravočasno odposlati srečke. Naročila naj se pošiljajo na naslov: Pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani, Ljudski dom.

Slovenska županstva in slovenski denarni zavodi, ki doslej še niso naročili srečk »Slovenske Straže«, naj to takoj store! Ali bi bilo res mogoče, da bi kaka naša korporacija se ne zavedala pomena in namena tega narodnega podjetja? Iz ljudstva ste — žrtvujte za ljudstvo!

Zahtevajte srečke »Slovenske Straže« v vseh prodajalnicah in trafikah.

V Trstu se prodajajo srečke »Slovenske Straže« v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v ulici G. Rossini (za cerkvijo Novega sv. Antona).

V Celju se dobe srečke v trgovini Gorčar & Leskovšek.

V Mariboru prodaja srečke trgovina tiskarne sv. Cirila.

Vse čitatelje opozarjamo na inserate »Narodno obrambnega Vestnika«. Tu dobe res dobre, priporočila vredne trdke. Prosimo cenjene čitatelje, naj se pri svojih naročilih sklicujejo na inserat v »Narodno obrambnem Vestniku«!

Kaj dela »Slovenska Straža« med vojsko? V sedanjih težkih časih se vse dobrodelno delovanje v prvi vrsti osredotočuje na olajšanje gorja, katero povzroča vojska. Zato se je moralo tudi delovanje »Slovenske Straže« precej omejiti, v prvi vrsti pač vsled pomanjkanja dohodkov, ki so skoraj popolnoma izostali. Vendar pa tudi med vojsko »Slovenska Straža« ni spala. Še vedno vzdržuje slovensko trirazredno ljudsko šolo v št. Rupertu pri Velikovu, dalje otroška vrtca v Sv. Križu pri Trstu in v Velenju na Štajerskem. Do izbruha vojske v Italijo je vzdrževala tudi otroške vrtce v Devinu, Podgori in Ločniku pri Gorici ter v Gorici sami. Seveda mora tudi nadalje še vzdrževati otroške vrtarice, da jih lahko takoj, ko bodo razmere dopuščale, pošlje zopet v njih delokrog. Dalje je »Slovenska Straža« izvršila celo vrsto v narodnem oziru zelo važnih ukrepov, o katerih bo mogoče poročati šele po vojski. Tudi naših junaških fantov in mož, ki se bore za cesarja in domovino, ni »Slovenska Straža« pozabila. V neštete bolnišnice po celi Avstriji in Ogrski je razposlala vso svojo zalogo knjig, okoli 40.000 po številu. To razpošiljanje je dalo ogromno dela. Veliko je nje-no delo za razdelitev novih slovenskih molitvenikov med obmejne Slovence itd. Pri upravnistvih slovenskih listov je izposlovala »Slovenska Straža«, da razpošilja slovenskim vojakom na bojišče in v razne bolnišnice vsak dan na tisoče časopisov, da imajo tako tudi v tujini vedno na razpolago slovensko čtivo in so vedno v zvezi s svojo ožjo domovino. Takoj po vojski pa bo »Slovenska Straža« seveda zopet pričela delovati v polnem obsegu. Veliko narodnega dela nas bo čakalo takrat in za to delo se moramo z vsemi močmi pripravljati že sedaj. Zato se obračamo do vseh zavednih Slovencev in Slovenk z nujno prošnjo, naj tudi v sedanjih hudih časih ne pozabijo »Slovenske Straže«, marveč ji pomagajo pri njenem težavnem delu.

Vrtec »Slovenske Straže« v Sv. Križu pri Trstu se je otvoril ob gromenju topov 15. septembra.

Italijansko ljudsko šolo dobimo menda v Ljubljani. Sedaj je najprimernejši čas, da država otvori slovenske in hrvaške ljudske šole v Trstu.

Avstrijski misli veljavo. K temu članku, ki smo ga nedavno priobčili v našem listu, nam pišejo iz Istre: Tudi Istra je bila tekom 33 letne zveze z Italijo deležna zunanega in notranjega poitalijančevanja. Celotni napisi na vseh železniških postajah so bili dosedaj samo laški, tako da je moral vsak potnik dobiti vtis, da se pelje po izključno italijanski deželi. 33 let se je v Istri dušila avstrijska misel. To se v 100 letih ne bo popravilo!

Slovenskim ženam in dekletom! Slovenska deca se naj vzgaja katoliško, avstrijsko, a tudi odločno slovensko. Slovenske žene, vzgojite deco v tem smislu. A tudi na slovenska dekleta, ki so narodni

stvari že toliko uslug storile v zadnjih letih, se obračamo, da vplivajo v svojem krogu na izrazito slovensko mišljenje, posebno pri nežni mladini. V tem času je to najvažnejša narodna dolžnost. Žene in dekleta, izpolnite jo!

»Südmarkino« glavno vodstvo v posebnem oklicu pozivlja vse društvene podružnice, da so budne in skrbne za društveno življenje in delovanje, da ne bi nasprotnik porabil sedanji vojni čas in udrl v zapuščene nemške trdnjave. Obenem naznanja vodstvo, da je že več podružnic poslalo poročila o svojem delovanju, iz katerih izhaja, da so se te podružnice v vojnem letu živahneje gibale in imele več dohodkov nego preje.

Zapovedi za Slovence: Veruj v svoj narod in njegovo bodočnost. — Spoštuj in ljubi ime svojega naroda kakor samega sebe. — Ne govori samo slovensko, marveč moraš predvsem slovensko čutiti, misliti in delati. — Spoštuj velike moze svojega naroda, njegove mislece in junake in njihovo življenje si vzemi za zgled. —

Nikoli ne pozabi, da se bo narod ohranil le, ako bo čednost in krepak na duši in telesu. — Bodi pripravljen k žrtvi, ki jo terjajo tebe narod v boju za svojo čast in obstanek. — Veruj, da je narodna mlačnost začetek narodnega propada. —

Cikorija obmejnih Slovencev je gotovo najboljša in že zato zasluži, da se čim najbolj razširi. Ker pa je tudi na prodaj tak rodoljubljen namen, je naravnost dolžnost vseh naših gospodinj, da kupujejo izključno le cikorijo obmejnih Slovencev. Zahtevajte to cikorijo pri vseh trgovcih. Trgovci naj jo naročajo naravnost v Kolinski tovarni v Ljubljani.

Splošna draginja, ki je nastala vsled vojske, je znatno povišala tudi cene papirja. »Slovenska Straža« pa kljub temu prodaja svoj papir po starih cenah, dokler ga je še kaj v zalogi. Zato priporočamo vsem uradom in trgovcem, naj hite z naročili. Na razpolago je še različne vrste konceptni, pisarniški, pisemski papir, dalje papir za pisalni stroj ter pivnik. Ne zamudite ugodne prilike. Pišite takoj po vzorce papirja na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Opazite se, da vžigalic v korist obmejnim Slovincem ne gre več toliko kot prej. Dolžnost vsakega prijatelja »Slovenske Straže« je, da rabi izključno le te vžigalice. Zahtevajte jih po vseh trafikah in prodajalnah. Na debelo se naročajo pri tvrdki C. Menardi v Ljubljani.

Naše gospodinje tožijo, da jim kruh iz sedanje moke noče tako vzhajati, kot bi želele. Veliko je temu vzrok, kakšne so drože. Če hočeš jesti tudi v sedanjih časih dober kruh, se obrni na tovarno drož Jos. Košmerlj v Ljubljani. Tu boš dobil izvrstno blago in videl boš, da bo kruh dober. Poleg tega pa imajo te drože tudi to prednost, da se prodajajo v korist »Slovenske Straže«.

Naša zemlja.

Na naši zemlji stoje danes krdela raznih avstrijskih in ogrskih narodov. Občudujemo našo zemljo, opazujejo naše domove, slike naših gora pošiljajo po širni državi svojim znancom. V njih dušah pa nastajajo naše kretnje, naše šege, naše obnašanje, imenovana inteligentnost, to je posebnost celega naroda. Kaka je sodba? Tu in tam sem že slišal laskave pohvale in občudovanje o umnosti v kmetijstvu, o skromnosti in izobraženosti, ki vlada med našim narodom. Splošna sodba bo pač ugodna za naše ljudstvo. Svoj napredek tudi sedaj, ko zjednačuje druge narode, naše ljudstvo samo spozna in je zato zavestno. Prav je! Naš narod je šel vključ silnim zaprekom naprej v vsakem oziru, in sicer bolj naprej, ko drugi, ki so imeli vse temeljne pogoje in pripomočke. O tem smo mi danes popolnoma prepričani. — Naše ljudstvo sprejema s isto naklonjenostjo vse, bodisi Ogrce, Čeha, Nemce, Slovake, Hrvatke, Poljake, Rusine. Nobene razlike, vsi gredo v skupni boj — za skupno rast, — zato vsem enako čast. Slovensko ljudstvo je že po naravi pravnočutno, — zato tako ravna.

Pričali bodo, da je to ljudstvo globoko narodno, da ljubi svoj jezik, ljubi svojo zemljo, se zanjo trudi, na nji živi in umrje rado, udano cesarju in državi. In pri tem ne sovraži tuja kot gosta, ne sovraži tuje narodnosti. Na svoji zemlji hoče pa živeti in se razvijati svobodno in neovirano. Pravnočutno je naše ljudstvo —

vsakemu svoje da, a tudi svoje zahteva. Hrabre zmage, oziroma zmagovalce brez razlike narodnosti pozdravlja cesarska zastava in trobojnica ob slovesnosti; zastava naša je del našega narodnega telesa, tedaj nam sveta. In kaj bodo videli še narodi? Razun silno lepih in rodovitnih dolin in nebotičnih gora — tudi občutno pomanjkanje urejanih voda, pomanjkanje prometnih zvez, cest, železnic, pomanjkanje vodovodov, pomanjkanje luči. Ljudstvo je razumno in ve ceniti vse te pripomočke do blagostanja, a zmore jih ne. To bodo videli in ponesli bodo ob svoji vrnitvi misel: država mora podpreti in omogočiti tudi na jugu svojemu zvestemu ljudstvu pot do plodonosnega napredka. Še nekaj vidimo mi, vidi naše ljudstvo. Ni v Avstriji en narod, niso samo Ogrci in Nemci, ampak številno prevladujejo drugi narodi slovanski. Ne moremo verjeti raznim statistikam o narodnosti, ki so bile do sedaj — armada nam daje drugo mero. — Da bi se tudi po vojni našli vsi narodi monarhije v skupnem delu, vsak vsakemu pustil svoje, dal mu tudi nazaj, kar mu je vzel — pa bi se razumeli. Pravičnost je podlaga! Le na tej podlagi lahko delamo skupaj — v blagi tekmi, vsak za svoj narod, v monarhiji. To je mogoče!

Meslo barak v Gmündu — novo bivališče naših beguncev.

Poroča dr. Jos. Ličan, profesor bogoslovja iz Gorice.

Napovedana koncentracija slovenskih beguncev iz Nižje-Avstrijskega in Ogrskega v Gmündu je že v polnem teku. Da uredim po naročilu svojega nadškofa dušno pastirstvo beguncev v novih okoliščinah, podal sem se z Dunaja v Gmünd, ki leži skoro ob češki meji na Nižje-Avstrijskem. Po Franc Jožefovi železnici sem se odpeljal v 160 km oddaljeno mesto, ki šteje nad 10.000 lastnih prebivalcev nemške narodnosti. Medpotoma sem imel priliko občudovati kolosalen most čez Donavo pri Tullnu in pri Sigmundsherberge velikansko taborišče barak, kjer je za visoko in močno žično ograjo zastraženih nad 70.000 ruskih ujetnikov. Ko izstopim v Gmündu, naletel sem kmalu na slovenske begunce — Doberdobce, ki so obžalovali, da se jih je premetilo v barake in se jih ni pustilo na prejšnjih bivališčih pri kmetih, kjer se jim je razmeroma dobro godilo. — Splošno sem opazil, da so bili begunci na Nižje-Avstrijskem bolj zadovoljni z domačim prebivalstvom dežele kakor oni na severnem Moravskem.

Legat begunskega taborišča.

Četrt ure od kolodvora se nahaja razsežno taborišče barak, namenjeno prvotno ukrajinskim beguncem, in sedaj, ko se ti vračajo v Galicijo, našim Slovincem. Na veliki 54.000 m² obsegajoči planjavi je v najlepšem redu postavljenih 144 lesenih barak. Prostor je na južni strani obrobjen z bogatim smrekovim gozdom in na zahodni z velikimi ribnjaki. Barake so dozdali meseca februarja, nove oddelke še vedno izdelujejo. Sedaj biva lahko v izgotovljenih barakah nad 61.000 oseb. Tudi to taborišče je ograjeno z žico in z vojaštvom zastraženo. Nič ne sme brez posebnega pismenega dovoljenja zapustiti barak. S tem ukrepom se hoče zabraniti, da se morebitne bolezni iz barak ne raznesejo v mesto in v druge kraje. — Taborišče ima lastno orožništvo in vojaško kompanijo za stražo.

Razporedba taborišča.

Sredi taborišča vodi široka asfaltirana cesta, ki deli na eni strani barake za stanovanje, na drugi strani sanitetne naprave. Poleg te ceste vodi mal tir, ki je združen z železniškim kolodvorom za prevažanje živil itd. iz postaje. Izmed 144 barak je določenih za prenočišče 126, 18 barak za nadzorovanje novo došlih beguncev, da se ne bi zanesla v barake kaka nalezljiva bolezen. Vse novo došle osebe in njih blago razkužijo in vsi se morajo skopati v prostornem kopalšču barak.

Ogledal sem si barake od znotraj in videl, da imajo vse električno razsvetljavo, v vsaki je tudi po ena ali več velikih železnih peči in pa majhen štedilnik za privatno rabo beguncev. Hrana se pa kuha za vse begunce v posebni kuhinjski baraki, in sicer po osem spalnih barak ima eno kuhinjsko barako. V spalnih barakah je prostora za 200 do 250 oseb. Ležišča so iz desk pribita ob stenah na levo in desno, poleg tega je še ena velika podolga stelaža po sredi barake. Na tej stelaži so ležišča v dveh vrstah: pri tleh in pa zgorej v višini 2 metrov. Spalne barake slone na stebrih, leseni pod je dvignjen od tal skoro 1 meter. Stene so iz dvojnih lesenih plošč, tudi okna so dvojna.

Razen teh barak s skupnimi ležišči je še 8 barak s malimi stanovanji, t. j. s kuhinjo in sobo. Te barake imenujemo »nobel« ali »luksus«-barake in se razločujejo od skupnih v tem, da so znotraj s posebnim papirjem prevlečene ali tapecirane. Vsaka sobica ima po eno okno,

ima svojo električno svetilko in majhno železno peč. Dve baraki imajo le posamezne sobe brez kuhinje in so namenjene učiteljem, uradnikom barak in duhovnikom. — Do 15. septembra je bilo v barakah že 53.000 beguncev.

Cerkev v barakah.

Sredi taborišča se dviga na prostornem trgu lesena cerkev, ki se od drugih barak razlikuje po svoji višini in zvoniku.

Notranja oprema cerkve je sestavljena za grško-katoliško bogoslužje v slovenskem jeziku, ki je v navadi pri Ukrajincih. Glavni oltar — posvečen presv. Srcu Jezusovemu — z Najsvetejšim je skrit za leseno, spredaj okrašeno steno (»ikonostas«), ki ima trojna vrata. Glavna vrata sme odpreti le svečenik in sicer strogo po liturgičnih predpisih med službo božjo. Stranska oltarja sta posvečena prebl. Devici Mariji in sv. Jozafatu. V cerkvi je prostora za 2500 ljudi. Občudovali smo veliko pobožnost in pobožnost tukajšnjih ukrajinskih beguncev. Zunaj cerkve lepo pozdravljajo duhovnika in druge s krasnim klicem: »Slava Isusu!« z odgovorom: »Slava na veke!« Še preden cerkev zjutraj odpro, se vidi cele gruč ukrajinskih vernikov klečati s povzdignjenimi rokami pred cerkvijo, ki napol glasno pobožno molijo. Ko vstopijo v cerkev, poljubi vsak sv. razpelu pri vходу, se obrne proti tabernaklju, se globoko prikloni in se z desnico dotakne tal in potem prekriža, dočim mi pred Najsvetejšim poklekujemo. Pri molitvi drže večkrat visoko dvignjene razprostrate roke. — Pri sv. maši po iztočnem obredu je ljudstvo v tesnem stiku z duhovnikom, deloma poje, deloma moli. Pogosto se sliši vzklíc: »Aleluja, slava Tebi, Bože! Gospodin pomiluj!« Kakor znano, rabi iztočna katoliška cerkev za daritev sv. maše okvašen kruh v štirioglati obliki, tudi za sv. obhajilo vernikov se rabijo majhne posvečene kocke.

V tej cerkvi smo imeli Slovenci prošlo nedeljo privikrat svojo službo božjo. Zjutraj pri sv. maši je imel slovenski gospodar č. Ciril Vuga, kurat iz Podgore, popoldne podpisani. Sv. maša je tudi imel č. g. Jos. Kos, vikar iz Brestovice. Sedaj smo torej tu v barakah trije slovenski duhovniki, vseh Slovencev je došlo nad 5000, v kratkem pride še 12.000 Slovencev (med temi mnogo Hrvatov) z Ogrskega in nekaj tisoč z Nižje-Avstrijskega, tako da bo naša naselbina štela nad 20.000 Slovencev.

Šola in izobrazbeno delo.

Poleg cerkve je postavljena prostorna šola, pred katero je lepo urejen vrt in velik slavalok z napisom: »Mladina naša bodočnost«, in sicer v ukrajinskem in nemškem jeziku. Sploh so vsi napisi dvojezični. Šolsko poslopje je zelo prostorno, zračno in svetlo. Lansko leto je tu poučevalo 25 učiteljskih moči. Pouk se je vršil v 20 razredih za 1600 otrok, pa tudi za odrasle analfabete (917). V šoli so tudi obrtni, gospodinjski in trgovski tečaji. Poučevali so od vlade nastavljeni strokovnjaki. K nadaljevalnim tečajem smemo šteti velike delavnice, kjer se vežbajo delavske moči in izgotovljali vse potrebščine beguncev. Pod vodstvom strokovnjakov stoje tri velike delavnice za čevljarstvo, krojaško, mizarstvo, ključavničarsko obrt. Veliko vajeencev je dobilo tu spričevalo usposobljenosti. — Za ženske se nahaja oddelek za šivanje, za umetno pletenje, za dela iz umetnih biserov itd. Za Slovence namerna oskrbnitvo barak odpreti strokovno šolo za klekanje čipk in za izdelovanje papirnih ovojev, vrečic itd.

Iz vsega se vidi resna volja oskrbnitva, da pripravi beguncem kolikor mogoče prijetno in koristno bivanje v tem prognanstvu. Za prirejanje zabav so zgradili posebno gledališče, ki je stalo 8000 K, in pa »Kino« z vsakdanjimi predstavami. V nedeljo popoldne so Ukrajinci priredili lep koncert z narodnim petjem in godbo.

Pohvalno je treba omeniti ukrajinsko inteligenco, ki se žrtvuje tu za svoje domačine, zlasti duhovnike in učitelje. Vsi uradniki skoro so vzeti iz ukrajinskih krogov. Mnogo ukrajinskih dijakov je zaposlenih v nadzorstvu barak, pri sanitetnih napravah in pri oskrbnitvi. — Za nas Slovence nastane potreba, da naprosimo tudi za lastne slovenske uradnike, katere mora vlada primerno remunerirati. Naj bi se iz krogov naše inteligence našlo jih mnogo, ki bi imeli pogum posnemati Ukrajince!

V privatnem občevarju z inteligenco smo veliko zanimivosti zvedeli, zlasti glede njihovega razmerja do Poljakov.

Preživljanje beguncev.

Za begunce, kakor omenjeno, se kuha v skupnih kuhinjah, kjer pa pomagajo domače ženske. Enkrat na teden, ob nedeljah, dobijo tudi goveje meso, drugače obstoja njih hrana iz rastlinskih in močnatih jedil. Prve dni ni nič kaj dišala našim beguncem hrana, napravljena po tujem načinu. Vendar se je obljubilo in deloma preskrbelo, da se jim pripravijo jedi »po našem okusu«.

Skupno preživljanje oskrbuje pod nadzorstvom oskrbnitva barak znana židovska tvrdka Grohe iz Mödlinga. Obžalo-

Proti Italijanom.

(Izvirno poroćilo »Slovenca«.)

Sovražnik sili s furlanske ravani na Dobrdojsko planoto. Pomaĝa si na vse kriplje. Že je prilezel na vrh, a je bil tudi kmalu nato nazaj v Trzić pahnjem. In tako se je že velikokrat zgodilo. Naprej ne more, nazaj ne sme! Že štiri mesece pobija kraško kamenje in je napravil s svojimi ogromnimi granatami cele nove kamenolome. A vse nič ne pomaĝa! Ne gre pa ne gre dalje kakor do roba Dobrdoja. Tam se laška poplava ustavi pred groznim jezo naše ognjene lave, ki ne pusti oboroženeĝa Italijana naprej; ali v smrt ali pa nazaj v Trzić. Kakor zaklet za sovražnika stoji rob Dobrdojske planote, ki je konćal najmanj že 100.000 Italijanov. Saj se sliši, da je celi Trzić eno pokopališće! Verujemo! In Dobrdojska planota je še vedno naša in — upajmo — tudi ostane naša.

Naš divizijski poveljnik — dober moĝ — ki je tekom 14 mesećnega boja že mnogo poskusil, se je utaboril tam okoli Dobrdojskega jezera. Ne prebiva v hiši, ampak pod milim nebom si je dal napraviti šotor, kjer študira, daje navodila, sprejema poroćila itd. Osebnost nas pride gor v sprednje vrste obiskat in že marsikaka navduševalna beseda je padla iz njegovih ust na nas vojake, ki preĝimo kakor maćka na miš dobro zakopani in zavarovani na italijanskega sovražnika. Pred nekaj dnevi se je divizijski poveljnik odstranil za nekaj časa iz šotora. Kar prileti italijanska granata naravnost v šotor, ki je bil v trenutku raztrĝan. K sreći ni bilo nobene človeške ŝrtve. Pać srećal!

Podnevi je sovražnik bolj miren. Nemirnejši postaja v zgodnjih jutranjih urah. Budnico nam napravlja že ob 2. uri ponoći. Seveda smo hitro pokonći in hajdi k luknjići, kjer z napetim prstom ob puški čakamo, kedać se prikaĝejo nesramni izdajalci. In ko se prikaĝejo, jih tako pozdravljamo, da jih kmalu mine veselje naprej riti. — Podnevi sedaj nimamo velikih bojev. Pać pa strelja Italijan na vsakeĝa našeĝa moĝa s topovi, ako ĝa kje opazi. Municijo sovražnik razsiplje na debelo.

Po Krasu se je mnogo izpremenilo. Kar ni bilo poprej moĝoće poslancem in obćinam od vlade izposlovati, se sedaj takorekoć preko noći napravi in zgradi.

Pomanjkanje vode je bilo na Krasu splošno znano. Sovražnik je najbrĝe tudi računal na to in si mislil, da naša vojska bo morala na Krasu žeje poginiti v vroćem poletnem času. Sedaj je v tem oziru poskrbljeno.

Ceste po Krasu tudi niso bile v najboljšem stanu. Ozke in kamenite so bile. Razne ceste, ki so bile pred vojsko ozke in komaj dostopne, so danes že široke in gladke. Veliki avtomobili vozijo po njih in ure dolge vrste vojaške pripreĝe se vlećejo po trdih kraških cestah.

Skoroda bo vojska z nesramnim izdajalcem Italijanom nam kraševcem veliko koristila.

× × ×

Nismo daleć preć od sovražnika. Le nekaj kilometrov zračne črte je do Italijanov. Burno življenje imamo že od početka ital.-avstrijske vojske. Pri nas so većinoma madjarski vojaki. Vse boljše hiše so izpremenjene v bolnišnice. In tudi naša cerkev je spremenjena v vojni lazaret. Ranjenec pri ranjencu leĝi. Omembe je vredno, da se v cerkvi kljub temu opravljajo svete daritve. Mašnik pred oltarjem bere sv. mašo, ranjenci na posteljah in na nosilih leĝe v cerkvi. Strežniki in strežnice pomaĝajo ranjencem. Red je uzoren. Snaĝa vzgledna. Z vojaķi lepo izhajamo. — Grozdje smo potrgali. Trgatev je bila slaba. Kdor je škropil, je nekaj imel, kdor ni škropil, je imel jako malo grozdja. — Vojni promet skozi našo vas je velik. — Sicer pa izgleda naša mala vasica sedaj ob vojni kakor lep, snaĝen trzić.

× × ×

— na Krasu. Veliko je pri nas vojaštva. Na naši ŝelezniški postaji se kopići vlak na vlak. Promet velikansk. Ŝita, moke, kruha, vina, sena in drugeĝa ne manjka. — Te dni je pri nas celi pešpolk. V nedeljo je imel polk sv. mašo, katere so se udeleĝili tudi vsi častniki s polkovni-

kom na čelu. — Civilno prebivalstvo pa ni predobro preskrbljeno z živili. Moke in kruha manjka. Pivo in vino se po krćmah dobi. Vrćek piva stane 32 vin. Krćmarji in drugi trgovci imajo sedaj lepe zasluĝke.

× × ×

— Krasen razĝled na bojno črto se nudi gledalcu iz naše vasi. Nedaleć pred nami leĝi furlanska ravan z morjem. Lep razĝled je zlasti izpred naše Dobrdojske planote. Grmi, se bliska, se sveti, se kaći in ropota kakor bi se bliĝala najhuša nevihta. Na vse to ima gledalec izpred naše cerkve krasen razĝled. — Sicer smo se tam vaščanje že priućili tem prikaznim. Naš cerkveni stolp ponosno stoji na griću in človeku-opazovalcu se zdi, kakor bi klical sovražnemu izdajalcu: Ne prideš sem gori k nam, izdajalec grdi! Kraševci te ne maramo! Mi nismo figovci, ampak v besedi trdi kakor naš kraški kamen! — Naše ŝenske so pridne! Kar ne zmore moĝ, to opravi žena, naj si bo na polju ali doma. Čeravno je to leto bilo pomanjkanje moĝ, je bilo vse polje obdelano. Koruza je dobro vrgla. Grozdje je slabše. Naši ljudje so vsi doma. Nihće ni zapustil lastne hiše iz strahu pred Italijani.

Damski klobuki

vsake vrste, posebno barĝunasti, se dobe po najniĝjih cenah pri

Juliji POLAJNKO

Elizabetna cesta 5

Ob sredah in sobotah tudi na sv. Jakoba trĝu.

V zalogi ima tudi veliko izbiri raznovrstnega

kinća za klobuke.

Kovaći

za izdelovanje ŝebļev dobe tako trajno akordno delo. — Tedenska plaća 40 do 60 kron.

V. J. Wolf, Gradec, Fischergasse 21.

Sveĝe češplje in hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po najboljših cenah veleĝanĝarna sadja

M. Rosner & Co., Ljubljana.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trĝ

Specijalna trgovina pletenin, trikotaĝ in perila.

Priporoća svojo zalogo, kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, sneĝne kućme, rokavice, ŝilogrejce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlaće iz volne, velblodje dlake in bombaĝa.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta i nflanele. Perilo za dećke, dećlice in dojenćke.

Gumijevi plašći, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Ŝaloga pohištva in tapetniškeĝa blaga.

Mizarstvo.

Popolna spalna oprava za 2 osebi ŝgotovljena iz tu- ali inoĝemškeĝa oreha ali hrasta z marmorjem in ogledalom

Ŝaloga otroških vozićkov.

Cene konkurenćne.

Blago solidno.

350 *

J. Pogaćnik

Ljubljana, Marije Tereziie cesta 13-18.

Ustanovljeno 1. 1893.

Ustanovljeno 1. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloĝe po

Rentni davek plaćuje iz svojega. Zunanjim vlagateljem so za poši-

5%

ljanje denarja na razpolago brezplaćno poloĝnice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7½, 15 ali 22½ let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplaćilom. Dovoljujejo se ranĝijska posojila proti zaznambi na plaćo in zavarovalni polici ali poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoĝenje znaša čez 600.000 kron. Deleĝnikov je bilo koncem leta 1913 2492 s 17.406 deleĝi, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.788.340 kron.

Naćelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

II. podpredsednik:

Karol Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Ćlani: Fran Borštnik, e. kr. profesor v pokoju v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet v Ljubljani; Ivan Dolenc, e. kr. profesor v Ljubljani; dr. Joĝef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Jakob Mohorić, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papeĝ, odvetnik v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trĝ. šole v Ljubljani; Anton Sušnik, e. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ušenićnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verblc, e. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Krĝić, e. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Ćlani: Anton Čadeĝ, katehet v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; K. Gruber, e. kr. fin. rač. oćijal v Ljubljani; Avguštín Zajc, e. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneĝa

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošićeva cesta

Nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in lašćilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, ŝelezo in drugo.

Firneĝ iz pristneĝa lanenega olja.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiće za vsako obrt. - Vse potrebšćine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše vrste faćadne barve, vremensko neizpremen-

Lake angleške za koćije, lake za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebšćine za ŝgalno in briljantno slikanje.

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za sobne slikarje.

1132

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela Igriška ulica 6, Gradišće.

izborne se je obneslo za vojake v vojski in
aploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gibu, lufuenci,
prsti, vratni in bolesti v hrustu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capsici
compos.

Nadomestilo
Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 60, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem levu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 3.

Dnevno raspošiljanje.

Sprejme se:

Mesarski pomočnik,
zmožen tudi prekačevanja.

Proda se:

Težak konj, močen voz
„dera“, koleselj in ace-
tilen aparat
ca 10 luči, — vse v dobrem stanju.

Kupujejo se:

Konji za klanje.

Iv. Marinšek, mesar, Glince,
(gostilna Amerika) pri Lju-
bljani. 1977

Ključarji in kovači

dobe takoj trajno delo pri
V. J. Wolfu, Gradec
Fischergasse šteč. 21.

Odlikovan na razstavi v Radoljici leta 1904 s častno
diplomo in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najljepše vrste,
posebno pripo-
ročljiv proti ku-
znim boleznim, se
dobi pri Gabri-
jelu Eržen, Za-
puže pošta Be-
gunje pri Les-
cah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči. Cene zmerno.

3167

POSESTVO

obstoječe iz kmečke hiše, bleva, kozolca,
kašče, vrta in 4 oralnega polja, vse v bližini
hiše, se pod ugodnimi cenami **proda**. Po-
nudbe pod št. 1907 na upravo „Slovenca“.

Proda se popolnoma dobro ohranjeno

pohištvo

Natančna pojasnila in naslov v upravnistvu
„SLOVENCA“ pod št. 1862. 1862

Volno

za snežne čepice,
nogavice,
žilogrelce i t. d.

priporoča

TONI JAGER,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

GORCEVA
ADLER IN ES-KA
KOLESA

so pa res
NAJBOLJŠA!

A. GOREC

špecialna trgovina s kolesi in deli

LJUBLJANA
MARIJE TEREZIJE CESTA ŠT. 14
„NOVI-SVE T“ nasproti KOLIZEJA

Udeležite se! Udeležite se!

5. razreda

IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje se vrši:

8., 9., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 18., 19., 20., 21., 22., 26., 27., 28., 29., 30. dne
oktobra, 2. in 6. novembra 1915. l.

		Kron	
1 premija za		700000	
Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno.	Dobitki 1 za	300000	Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno.
	1 „	200000	
	1 „	100000	
	1 „	60000	
	1 „	50000	
	1 „	40000	
	1 „	30000	
	2 po 25000 =	50000	
	10 „ 20000 =	200000	
	20 „ 10000 =	200000	
Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno.	30 „ 5000 =	150000	
	400 „ 2000 =	800000	
	700 „ 1000 =	700000	
	3094 „ 400 =	1237600	
	39737 „ 200 =	7947400	
	44000 dobitkov in 1 premija	K 12765000	

Srečke za ta razred priporoča
Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani

poslovnica c. kr. avstrijske razredne loterije
in njene podružnice v Celju, Celovcu in Splitu.

Pisma naročila se priporočajo po poštni nakaznici.

Neznosno nadloge uši — rošijo
vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jeve vrečice

katere imajo 10 prednosti:

1. Niso nosile škodljive.
2. Učinkujejo zanesljivo.
3. So brez duha.
4. So snažne.
5. So priročne.
6. So na leta trpežne.
7. Ne škvari jih mokrota.
8. So poceni.
9. Zadržijo nove nalezbe.
10. Pošiljajo se v pislih.

Sedanja veda dolži edino uši kot prenašalec pega-
stega legarja. Kdor se ubrani uši, je varen pred
to kugo. — Vrečice prodaja:

Cvančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hoče-
var, lekarna, Vrhnik; J. Koschier („Pri-
oriu“), Kamnik.

Štambilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki franko. 553 Ceniki franko.

Namizna jabolka

fine vrste razpošilja sadna razpošiljalnica
FR. CERAR, Stob p. Domžale Kranjsko.
S kolodvora Dobje 100 kg po 20—35 K
po kakovosti. Pošilja se po dogovoru.

Spiritol

je vojakom peč!

Sveti, kuha, greje!

Nosi se v žepu!

Neobhodno potrebno za bojišče!
Razpošiljajmo takoj našim prezebujočim
vojakom!

Dobi se povsod!

Tovarna za „Spiritol“, Dunaj I., Gluckgasse 2.

Razprodajalci se iščejo!

1942 1

Velika zaloga krasnih

VENCEV IN TRAKOV.

BENEDIKT & CO., LJUBLJANA

PRESERNOVA ULICA

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic, **Vogel Marijin trg — So. Petra cesta.** Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na
hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim
vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupo-
vanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shr-
njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mes-
tih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodaja-
nje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za
ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom
stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. julija 1915 K 85.944.552.—,
31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 236.633.922.—.

Izdaja konzorcij „Slovenca“.

Tisk: „Katališke Tiskarne“.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

vati je, da ni mogoče dobiti kravjega mleka za begunce, katero se bolj otrokom rezervira, drugi dobivajo — umetno mleko. Kruh se mesi in peče v posebni baraki, kjer opravljajo vse delo stroji z električnim obratom. V tej pekarni se speče na dan do 9000 kg kruha. V barakah seve ne poznajo krušnih znamk. Za shrambo živil služijo velika lesena skladišča. Poleg tega je v barakah posebna klavnica, hlevi za prešiče, krave, kurniki za gosi, kuretnino itd.

Uradniki in begunska inteligenca, katere tu ne manjka, dobe postrežbo v lepi restavraciji, ki je z vsem modernim komfortom opremljena. Človeku se niti ne zdi, da sedi pri mizi v leseni baraki. Postrežba je dobra in poceni. Pri restavraciji je tudi kavarna. Razen tega ima naš tabor svojo trafiko, štacuno z vsakovrstnimi potrebščinami, lastno pošto, svojo požarno brambo z visokim opazovalnim zvonikom, svojo posredovalnico za dela itd.

Pitna voda je iz gmündskega vodo-voda. Na sredi vsake ulice barak se nahaja poseben vodnjak in hidrant. Preskrbljeno je tudi za kanalizacijo. Pri kopališču je perilnica na prostem, kjer so postavljena številna korita iz betona. Tu perejo pridno ženske in razobešajo po žični ograji perilo, ki napravi od daleč vsled raznovrstnih barv prav zanimiv vtis.

Zdravstvene naprave.

Na ločenem prostoru je zgrajenih 12 barak-bolnišnic, v katerih je šest oddelkov za notranje bolezni, kirurški oddelek, oddelek za otroke. Štiri bolnišnice so za nalezljive bolezni in štiri za sumljivo obolenje. V bolnišnicah je prostora za 1500 oseb. Bolnišnico vodi okrajni zdravnik iz Gmünd, ki mu asistirajo nekateri drugi zdravniki, potem 21 medicincev in medicink ter okoli 40 strežnic. V tem oddelku je osem ambulatorijev in ena lekarna.

Taborišče ima tudi lastno pokopališče, ki krije marsikako žrtev svetovne vojske.

Življenje v taborišču.

Ko človek vstopi v taborišče, zdi se mu, da je prišel na velik semenj. Vse ulice med barakami so polne begunccev, zlasti pa glavna ulica pred oskrbništvom in cerkvijo. Tu je pravi »živ žav«. V pestrih, večkrat v čudnih narodnih oblačilih hodijo Ukrajinci gori pa doli, med katerimi se uprav skrijejo naši Slovenci. Pred cerkvijo in pred oskrbništvom postajajo zvečer v raznih gručah in razpravljajo o svojih dnevnih dogodkih, velike električne obločnice pa razsvetljuje cel prostor, katerega smo nadeli ime »naš prater«. Skoro bi rekli, da se tudi tu pojavljajo prizori velikega mesta. — Čez dan seveda ne manjka beguncem dela za snajenje barak, čiščenje obleke, za pripravljanje raznih potrebščin v delavnicah. — Zlasti se pa radi naši Slovenci po kosilu postavijo na sonce, da se ogrejejo v teh mrzlih krajih. Zima tu že nastopa. Prošli teden so že imeli zjutraj dve stopinji mraza. Ah, tako radi bi prišli naši Slovenci v bolj južne, toplejše kraje, ker se bojijo, da bo tu zahtevala zima veliko žrtev. Ukrajinci so nekoliko bolj vajeni mraza. Imajo pa tudi prav tople kožuhe. Le nekateri izmed njih so tako utrjeni, da sploh ne marajo v barake. Zanje je na prostem določen prostor, kjer pri svojih konjih, ali v šotorih na vozih prenočujejo.

H koncu tega opisa naj omenim, da s posebno vneto skrbjo za begunce voditelj barak, ministr. svetnik dr. pl. Czapka in tajnik dr. Bilinski, ki je zelo priljubljen pri Ukrajincih.

Umevno, da imajo begunci še razne želje, ki jih žal ni mogoče uresničiti. Pripraviti se morajo na razne neizogibne žrtve. Pri vsem trpljenju jih pa veseli, da imajo v svoji sredi domače duhovnike, katerim zamorejo potožiti svoje gorje, da imajo zraven cerkev z Najsvetejšim, kjer zajemajo potrebno tolažbo in moč!

Priporoča se:

Pleteršnik: Slovensko-nemški slovar. V dveh delih. Nevezan 16 K.

Cigale: Nemško-slovenski slovar. V dveh delih. Nevezan 4 K.

Dobiva se po vseh knjigarnah in pri kn.-šk. ordinariatu v Ljubljani.

Velika zaloga ženskih ročnih del in zra-ven spadajočih potrebščin.

F. Meršol

Ljubljana, Mestni trg št. 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. Velika izbira vezenin, čipk, rokavic, nogavic, otroške obleke in perila, robcev, volne, bombaža, umetnih cvetic itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov na roko in s strojem (tamburiranje).

Mestni pogrebni zavod

v Ljubljani, Prečna ulica št. 2, II. nadstr.

prireja pogrebe v Ljubljani in na deželi, od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih in zaprtih steklenih vozovih.

Bogata zaloga k pogrebni stroki spadajočih potrebščin, kakor: kovinastih krst, kovinskih vložkov, vseh vrst lesenih krst, čevljev, vencev, umetnih cvetic, mrljskih oblek, ročnih križcev itd. itd.

Izvršnje ekshumacije in prepeljave mrtlicev iz Ljubljane na vse strani in obratno.

Posebno se priporoča za prepeljave na raznih krajih avstro-ogrske pokopanih padlih junakov ter preskrbi vse za to potrebne predpriprave in oblastvena dovoljenja in daje vsa tozadevna pojasnila brezplačno.

Ravnateljstvo mestnega pogrebne zavoda v Ljubljani, Prečna ulica 2, II. nadstr.

PFAFF

-PFAFF-

-šivalni stroji-

so

edino najboljši na svetu!

Za cenj. obisk in naročila se priporoča

IGN. VOK, special. trgovina

šivalnih strojev in koles,

Ljubljana, Sodna ulica 7.

Kmetovalcem in posestnikom!

Vsled velike zaloge oddajam po znižanih cenah

cementne strešnike

brez zareze in z zarezo tudi v podolgasti obliki, ki prekaša po svoji trpežnosti vsako drugo opeko in se zanjo prevzame vsako garancijo.

Tovarna cementnin Ivan Jelačin

v Ljubljani.

Kranjska deželna banka

Deželni dvorec v Ljubljani - vhod: Gosposka ulica.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4 1/2 % vloge v tekočem računu po dogovoru od dneva vloge do dviga. Zalaga vadije in kavcije za podjetnike in obrtnike. Daje posojila proti vknjižbi in na amortizacijo. Izvršuje druge bančne posle in priporoča v nakup svoje pupilarno varne 4 1/2 % tne zastavne liste in komunalne zadolžnice z imensko vrednostjo kosov po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron. Ti vrednostni papirji zajamčijo vsled ugodne nabavne cene skoro petodstotno obrestovanje in so najpripravniji za različne ustanove, fidejkomisne in kuratelne mase kakor tudi vojaške ženitvene kavcije. Obrestni kuponi so p.a.čljivi 1. januarja in 1. julija vsakega leta.

Po bančnih pravilih jamči za vse posle, vloge in vrednostne papirje Kranjske deželne banke dežela Kranjska.

Ako pridete v Ljubljano, oglejte si lepe predstave v prvovrstnem kinematograficnem gledališču:

Kino Central

v deželnem gledališču.

!! Vedno zanimiv spored !!

Predstave se vrše:

V delavnikih ob 4. in 1/2 8. uri popoldne, ob 7. in 1/2 9. uri zvečer.

V nedeljah in praznikih ob 1/2 11. dop., 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri zvečer.

Več lepaki po ljubljanskih vogalih.

Katol. Bukvarna v Ljubljani.

Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Cena K 1-20, v platno vezana K 1-80. Knjiga ima prav posebno vrline, ki so ob-razložene v predgovoru, in uči naše gos-podinje, kako pripravijo z malimi sred-stvi najokusnejša jedila, katera lahko po-stavijo na vsako imenitno mizo. Knjiga, po kateri naše gospodinje prav pridno segajo, bo veliko pripomogla k blagostanju slo-venskega naroda.

Slovenski zemljevid Evrope. Merilo 1:4000000. Cena K 2-40, nalepljen na platno s palicami K 6-50, nalepljen na platno in zlojljiv v žepno obliko K 6-—. Ta zemljevid v slovenskem jeziku presega po svoji veliki natančnosti, razvrstitvi in preglednosti vse druge zemljevide in nudi za mal denar najboljši pregled. Velikost znaša 115 x 86 cm.

Kleinmayr: Italijansčina za Slovence. Slovnica in razgovori za samouke. Druga predelana izdaja K 1-20.

Dr. Valjavec: Laško-slovenski slovar. Nad 40.000 besed z bogato frazeologijo in kratkim imenikom krstnih in zem-ljepisnih imen. Vez. K 4-50.

Slovar je jezikovno in tehnično na višku. Kljub svoji obširnosti ima pa prav pri-ročno žepno obliko.

Iskravec: Slovensko-italijanski slovar. Vez. K 3-—. Slovar obsega 543 strani, bogat besedni zaklad in ima prav pri-ročno žepno obliko.

Ostanki novega blaga za obleke, izgo-tovljeno perilo in najnovejše rute so dole za zalogo.

Ostanki se prodajajo vsako sredo in soboto za skoro polovične cene na zalogi pri podjetju „HERMES“ bratov Vokač v Ljubljani, v Selen-burgovi ulici št. 5 v prvem nad-stropju, nasproti glavne pošte.

Ostanke pošiljamo s pošto vsak dan takoj, ko dobimo naročilo.

Naslov za pisma zadostuje:

Podjetje „Hermes“ Ljubljana

Selenburgova ulica št. 5/G.

Zahtevajte cenik od ostankov, perila in rut.

Priporočamo trdko

Maček & Ko.

z zgotovljeno obleko za gospode, dečke in otroke

Ljubljana

Franca Jožefa cesta 3.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI *

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET

NASPROTI KOLIZEJU ZAH-TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

J. KOPAC

(v GORICI) svečar
začasno v Ljubljani

Sodnijska ulica št. 7, I. nadstropje,

priporoča prečastitim cerkvenim oskrbnikom, kakor tudi vsem
p. n. gospodom trgovcem svoje

čebelno-voščene sveče

zvitke, sveče za pogrebe in božična drevesca,
kadilo, stekla in stenje za večno luč, ampole itd.

Ne puščajte otrok samih, da se požari umejajo!

Klini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med
časom gradnje; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako;
3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na
življenje, oziroma doživlje in druge kombinacije in proti nesgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor
tudi posamezne osebe za dejelno nlijeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi dejelni odbor
kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. K 673.350.17, so poskobile koncem l. 1913. na
K 735.147.17. Tedaj čim večje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tem bolj bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila daje ravnateljstvo, glavno poverjenstvo v Celju in na Proseku kakor
tudi po vseh šarah nastavljeni poverjeniki. Cena primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

Ne puščajte otrok samih, da se požari umejajo!

Cene brez konkurence!

Solidna domača tiskarna!

Luka Vilhar, Ljubljana
urar in trgovec
Kopitarjeva ulica, tik Katol. tiskarne.

Usakovrstne slamnike

priporoča gg. trgovcem
in slavnemu občinstvu

FR. CERAR, lovarna slamnikov

v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Cene primerno nizke.

Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža

BRATA EBERL
LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 4, nasproti hotela Union.

Električna sila.

Ustanovljeno 1842.

Telefon šte. 154.

Najboljša kosa

se dobi samo

v prvi gorenjski
razpošiljalnici

Ivan Savnik, Kranj - Gorenjsko

Gorenjska kosa	65	70	75	80 cm
za katero se garantira	6 1/2	7	7 1/2	8 pesti
stane samo kron	2.—	2.20	2.40	2.60

Kdor naroči 10 kosov skupaj, jih dobi poštne prosto. — Zahtevajte
krasni ilustrovani cenik zastoj.

Pri zgradbah in projektovanjih

svetujemo slav. občinstvu, prečastiti
duhovščini in drugim zadevnim kor-
poracijam, naj se tozadevno obra-
čajo na solidno in znano stavb. tvrdko

IVAN OGRIN

Ljubljana, Grubarjevo nabrežje št. 8

Prvo ljubljansko delavsko konzumno dru-
štvo kupuje vse v gospodinjstvu potrebne
predmete, živila vsake
vrste ter poljske pridelke

Ponudbe na naš naslov Kongresni trg št. 2.

Ljudska posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela UNION za franč. cerkvijo

Stanje vlog čez 22 milijonov kron sprejema hranilne vloge in vloge v teko-
čem računu, za katere jamčijo ne samo zadružniki, temveč tudi Stanje vlog čez 22 milijonov kron

cela dežela Kranjska

in jih obre- 4 3/4 % brez kaknega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih
stuje po 4 3/4 % vloženih 100 K čistih obresti 4.75 kron na leto. — Za
nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Gospodarska zveza v Ljubljani.

Zaloga poljedelskih strojev iz najsolid-
nejših avstrijskih tovarn.

Nakupuje in prodaja vse poljske
pridelke.

Velika zaloga pristnega vina.

Prodaja močna krmila in otrobe.

Vnovčevalnica za živino
posreduje pri nakupu in prodaji plemenske
in klavne živine.

Peter Kozina & Co.

Tovarna čevljev v Trzinu
na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu.
Vojaški čevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

